

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

477

ЛИПЕНЬ
—
ВЕРЕСЕНЬ

1988

Вогонь Орлиної Ради

1

Д О Р О Г І Б Р А Т Ч И К И Й С Е С Т Р И Ч К И !

Коли не раз бачите, як важко є підшукати виховників для новацьких роїв, то чи не здається Вам, що так багато є праці до зроблення й так дуже потрібна нам усяка поміч, щоби пластова гра стала доступною для всіх дітей? А коли Ви сиділи при ватрі на ЮМПЗ серед тисячей таких же пластунів і пластунок як ми самі, з різних країн широкого світу, то чи не відчули Ви, що всі ми – одна велика пластова родина, що спільно можемо подолати всі труди та виконати все, чого від нас очікує українська нація?

Каже наша народня приповідка: "Громада – великий чоловік." Так, гуртом, спільним зусиллям, можемо досягнути дуже багато. Треба лише, щоби кожний/кожна з нас були свідомі, до чого прямуємо, щоби здібний провід координував наші індивідуальні зусилля для осягнення спільної мети, щоби ми увесь час помагали один одному.

А як воно є на ділі? Видає край "А" новацькі книжечки – тільки для власних потреб. Видає край "З" матеріяли до новацьких вмілостей – тільки для власних потреб. Видає край "К" таборові матеріяли – тільки для власних потреб. А чи решта нас – новацьких братчиків і сестричок в інших краях не потребують тих матеріялів? Чи не потребують їх новацькі виховники в Аргентині, Великобританії, Німеччині, в яких обставини не дозволяють на люксус власного видавання? Чому наш егоцентризм не дозволяє нам сягнути на другий берег річки, яка стала кордоном поміж краями в яких живемо?

Що більше. Опрацьовують новацькі матеріяли в місті "Н" – для себе. У місті "Т" інші опрацьовують ті ж самі матеріяли – для себе. А в місті "Ф" іде праця над дуже подібними матеріялами – для себе. Яка страта часу! Чи не краще було б, щоби "Н" робив це, "Т" робив іншу корисну працю, а "Ф" робив зовсім щось іншого, – а на кінці всі ми, цілий Пласт, матимемо три різні збірники матеріялів, яких усі ми так дуже потребуємо?

Якщо Ви гадаєте, що Пласт не може дозволити собі на таке роздрібнення наших сил, якщо Ви гадаєте, що треба діяти спільно й скоординовано – то скажіть про те. Скажіть про те Вашим Пластовим провідникам, скажіть про те на Ваших Курінних Радах, скажіть про те на Крайових Пластових З'їздах, скажіть про те на Зборах КУПО, скажіть про те на сесіях Пластового Конгресу Третього. Скажіть, що хочете працювати спільно, для однієї мети. Скажіть, що хочете працювати за напрямними Орлиного Круга, який дбає про потреби новацького уладу в цілому Пласті, в усіх краях. Скажіть, що підготову новацьких матеріялів конечно є координувати в Видавництві "Вогонь Орлиної Ради", яке їх видасть для вжитку всіх братчиків і сестричок, де б вони не були.

Пора вже нам перестати думати тільки про себе, а за словами Основоположника Пласту Дрота: "Великого бажати!"

СКОБ!

Сірий Орел Орел

Документи Наших Днів

П Л А С Т
Організація Української Молоді
 plast, ukrainian youth organization, Inc.
 144 SECOND AVE, NEW YORK, N.Y. 10003 Tel. 475-6960

Крайова Пластова Старшина в ЗСА

29 лютого 1988

До: пл.сен. Ореста Гаврилюка
 Редактора "Вогню Орлиної Ради"

Дорогий Братчику Оресті!

Повідомляю Вас що я не була повноправною членкою Комісії УПН на XVIII Крайовому Зізді, як було подано в Пластовому Листку і в ч. 76 "Вогню Орлиної Ради". Для кращої репрезентації новацьких частин в краю, назначено на моє місце, ст.пл. Христю Назаревич, гніздову в Чікаго. Сестричка Христя успішно виконала обов'язки члена Новацької Комісії.

Готуйсь!

Людмила

пл.сен. Людмила Дармограй
 Кр. Реф. Новачок

Щиро перепрошуємо обидві сестрички: Людмилу й Христю за недогляд.
 Редакторів дописано два мінусики.- ВИДАВНИЦТВО В.С.Р.

Мл. сен. Орест Гаврилюк, ЧМ. 3

Дня 15 лютого 1987.

До
Головної Пластової Булави
у Торонті, Канада.

Справа: Зміна назви УПН.

Дорогі Друзі!

Добігає півтора року від нашого першого листа до Вас у
повинній справі /з дня 20. IX. 1986/ і майже три місяці від другого
листа-пригадки з дня 1. XII. 1987, однак по сьогоднішній день
не наспіла від Вас ніяка відповідь. Годі вже вимовлятися
неодержанням пропозиції, бо наше останнє листя вислано пору-
ченою поштою і маємо документ його доручення.

Не потребує хіба звертати Вам уваги, що закінчення Пластового
Конгресу Третього швидко наближається, а тому кінечним є, щоб
Головна Пластова Булава зайняла становище до вимоги поставленої
8-мими Зборами КУНО, щоби питання зміни назви УПН підняти під
розгляд Пластового Конгресу Третього.-

Очікуючи Вашої відвортної відповіді, щиро вітаю Вас:

С К О Б. І

Копії одержують: 1. Мл. сен. Т. Самогулка
2. Мл. сен. І. Франів
3. а/а.

Пл. сен. Орест Гаврилюк, ЧМ. 4

Дня 29 березня 1988.

До
Головної Пластової Булави
у Торонті, Канада.

Справа: Зміна назви УПН.

Дорогі Друзі!

Був у нашому народі здавна гарний звичай, що перед Великоднем люди вирівнювали свої зобов'язання перед своїми ближніми та просили один одного прощення всяких провин: свідомих і несвідомих. Шкода що цей, як і багато інших наших народніх звичаїв, затрачується не тільки в Україні, але й у діаспорі.

Уважаю, що нам Пласт повинен плекати українські народні традиції, а тому починаю від себе: Здається мені, що всі мої зобов'язання супроти Вас я виконав і тепер прошу простити мені всі провини: свідомі й несвідомі.

Рівночасно з гори передаю Вам: "Хай Бог простить!", значить що звичай велить так же само поставитися до ближнього який прохає прощення. Не маю тех ніяких сумнівів, що три переслані вам від новацьких провідників письма в справі передання питання зміни назви УПН під розгляд Пластового Конгресу Третього /20.IX.86, 1. XII. 1987 і 15. II. 1988/ Ви напевно полагодите ще перед Великоднем, щоб ми всі могли зустріти Свята з чистим сумлінням і в радісному настрою.-

Щиро вітаю Вас:

С К С Е !

Копії одержують: 1. Пл. сен. Т. Самотулка
2. Пл. сен. І. Франів
3. В. О. Р.

МУДРІСТЬ

СІРИХ ОРЛІВ

Сірий Орел Євген.

ПРОГУЛЯНКА

/ЩО ТРЕБА НАМ ЗНАТИ, ЗАКИ ОРГАНІЗУЄМО ПРОГУЛЯНКУ?/

Прогулянка - це одно із зайнять, що найбільш цікавлять новаків. Автім одне невластиве потягнення виховника може змінити прогулянку із чогось найгарнішого в щось найгіршого. Тому перед прогулянкою виховник має за завдання точно обдумати і приготувати план прогулянки, засіб транспорту, визначити ціль і завдання прогулянки, програму зайнять на ній, потрібне приладдя так для кожного новака як і загальне для вжитку всіх учасників прогулянки, потрібні харчі, потрібні засоби першої допомоги і т.п.

Діти дуже радо йдуть у ліс, щоби там бавитися. І це і є власлива ціль прогулянки - гра у терені. Новаки йдуть бавитися у терен під доглядом братчика, який проводить цю їхню гру. Але заки ми підемо у терен, мусимо рішитися куди підемо, яку гру переведемо та що крім того ще хочемо перевести. Значить, приготуємо наперед програму прогулянки.

Коли прогулянку переводимо підчас табору, тоді програма її є достосована до цілості програми табору. Одне, на що нам треба звернути увагу, то це, щоби прогулянка не тривала надто довго, бо діти змучаться, а ще важніше, щоби не вимагала від новаків надто довгого маршу. Коли марш на місце гри, а навіть доїзд, буде тривати надто довго, то діти змучаться і навіть вже не будуть мати охоти гратися. Отже краще планувати коротші прогулянки. Якщо близько табору немає доброго місця для прогулянки, тоді краще підвезти дітей, як теж доставити туди харчі. Коли ідемо пішком, тоді, розуміється, весьважчий багаж, спільний харч тощо, несуть братчики.

У місті, підчас року, ми не є обмежені до прогулянок лиш літом. До парку чи близького лісу, можемо робити прогулянки весь рік. Мусимо однак все довідатися, чи в місці, яке ми вибрали на прогулянку, дістанемо воду до пиття та чи дозволено буде розпалити там вогонь.

На прогулянці, так в місті як і у таборі, великий відпочинок слідує щойно після великої /теренової/ гри. Місце для відпочинку мусить бути добре підібране, затишне, із тінню у соняшний день. Наперед мусимо переглянути терен, чи немає там трійливих рослин, чи якої іншої небезпеки для дітей. Мусимо перевірити, чи це не є терен, на якому відбуваються польвання, та чи саме це не час польвань, щоби не трапилося нещастя. Ми все мусимо тямити, що безпека дітей – це перша вимога, що її мусимо перестерігати у всіх новацьких зайняттях, а передусім на прогулянці. Тому, підготовляючи прогулянку, ми заздалегідь повідомляємо про неї батьків дітей і мусимо мати їхню згоду на участь їхньої дитини у прогулянці.

То ж пам"ятаймо, що прогулянка із новацтвом є важливим виховним зайняттям, яке мусимо заздалегідь плянувати, точно підготувати програму зайнять, своєчасно повідомити батьків новачат та провід осередка /гнізда/. Тоді прогулянка справді буде виховним зайняттям, напевно буде цікавою для дітей, вони її будуть довго згадувати та допитуватись, коли буде наступна.

Пам"ятаймо: Програмка новацької прогулянки складається із слідуєчих елементів:

1. Відкриття: а/ обряд
б/ привітання
в/ перевірка приявности, дозволів батьків, виряду, особливо черевиків.
2. Марш: Підчас маршу діти повинні бути чимсь зайняті. Треба намітити відповідне зайняття поміж поодинокими відпочинками, прим. спостерігання квітів, спів, марш за знаками і т.п.
Приблизно що 15 - 20 хвилин треба робити малий відпочинок /5 хвилин/. На кожному відпочинку теж зайняти увагу дітей, прим. спостерігання жабок у ставку, пояснення цікавого об"єкту в терені, оцінка віддалі тощо. На першому малому відпочинку обов"язково перевірити черевики, чи не тиснуть, нагнітають.
3. Велика гра: у терені. Після гри перевірка приявности.
4. Великий відпочинок: а/ приготування їжі та спожиття її.
б/ розповіді, гри, пісні /точно підготувати/.
в/ упорядкування місця відпочинку.
г/ перевірка приявности.
5. Поворот: намітити плян повороту, та чим займемо увагу дітей.
6. Закриття: а/ перевірка приявности
б/ повідомлення, завваги тощо.
в/ Обряд
г/ привіт.

Намітити, в хвилинах, час кожного зайняття. Подати джерела розповідей, гор, або коротко їх описати.

Перед прогулянкою виховник обов"язково огляне терен прогулянки, вистарається про потрібні дозволи /вступ у намічений терен, розпалювання вогню тощо/.-

Сірий Орел Надя

ПЕРЕДТАБОРОВА ПІДГОТОВА Й ПОРЯДОК ДНЯ В ТАБОРІ.

Плянуння табору треба починати пів, а то й навіть один рік наперід. Найперше треба підшукати коменданта табору. Пластун, що перебирає на себе обов'язки коменданта табору, мусить добре впевнитися, чи матиме вакації на час табору, щоб не ввести в блуд управу оселі та крайового референта УПН-ів. Нема нічого гіршого для табору новаків, як резигнація коменданта табору перед самим початком таборування.

Комендант при помочі таборової комісії та крайового референта новаків підшукує собі бунчужного, писаря та гніздових - коли табір є великий. Коли комендант підбере булаву сам, то буде в таборі співпраця.

Братчиків підбирають гніздові. Коли гніздових нема, тоді комендант, бунчужний та писар підбирають братчиків. Зголошення братчиків комендант повинен дістати хоча кілька місяців наперід. Першенство мають братчики активні, що мають повний вишкіл впорядника та дістали ступінь. Можна брати братчиків, що мають практику, але ще не дістали ступня, хоча вже пройшли вишкіл. Відтак брати братчиків, що відбули вишкіл, мають практику тільки в таборі, але в Станиці вони є неактивні. Такі братчики звичайно не мають ступня впорядника. Виказалось практичним та корисним для табору, коли комендант, бунчужний та писар є з того самого куреня.

Комендант збирає всі зголошення братчиків, він пише до них, що приймає їх до табору, та на підставі того, що вони знають, призначає, хто переводитиме історичні гри, а хто вмлості, та котрі. Братчик має написати плян до своєї вмлості та переслати до коменданта до перевірення. Це мусить бути виконане далеко перед табором, щоб комендант мав час перечитати, евентуально поправити, та повернути братчикові до доповнення чи поправи. У таборі вже не можна додавати нових вмлостей, бо ніхто із братчиків не є до них приготований, не має пляну та відповідних матеріалів.

Зголошення таборовиків повинен дістати комендант зараз після закінчення реєстрації, тобто на один місяць перед табором. На доручення коменданта ці зголошення може зібрати бунчужний або писар.

Зголошення треба зразу перевірити, чи нема новаків, що вже покінчили, або кінчать 12 років. Новацький табір не є для них. Вони будуть тільки нудитися, перешкаджати братчикам та іншим новакам. Комендант повинен звернутися до Таборової Комісії, щоб Станиця переписала такого великого новака до юнацького табору. Також у таборі не повинні бути діти молодші, як сім років. Ми маємо новацький правильник, там є поданий вік новацький.

Коли вже є всі зголошення, комендант розтаборює новаків. Поділити всіх новаків на чотири групи, три групи до трьох історичних гор, та четверту - ті, що вже пройшли всі історичні гри, тобто орлята. Перша група, це рій або гніздо - отроки, друга група, це рій або гніздо джурів, а третя група, це рій або гніздо звідунів.

Орлята повинні бути окремо, навіть коли їх є всего кілька. Тоді, коли всі інші мають історичні гри, один братчик, навіть писар або бунчужний, повинен з ними переводити додаткові вмілости - такі, як Малий амбасадор, Географ та інші. Ніхто не повинен вдруге переходити історичної гри.

Комендант повинен мати на папері записані приміщення-кімнати, скільки в котрій кімнаті може таборувати. Тоді комендант ділить отроків на рої за віком та приділює до поодиноких кімнат. Треба дотримуватися приписів уряду здоров'я та не давати за багато новаків до одної кімнати. Прошу старатися не мішати членів з двох інших роїв/гнізд в одній кімнаті, хіба що в таборі є брак місця. Коли вже треба дати до одної кімнати отроків та джур разом, то давати найстарших хлопців та старатися не мішати їх. Відтак зробити спис за кімнатами, спис за гніздами, а на самому кінці поазбучний спис табору із зазначенням, хто в котрому гнізді, та в котрій кімнаті. Прошу бути приготованим, що в останній хвилині, тобто вже в таборі, треба буде зробити пересунення, бо або батьки, або братчик зробив помилку і написав новакові неправильний ступінь.

Друки.

Комендант, в порозумінні з булавою та Окружною Таборовою Комісією, повинен устійнити, яких друків треба буде в таборі. Ці друки треба виготовити перед табором і привезти зі собою. Потрібні друки на табір:

- а/ друки звітів ланок,
- б/ друки звітів роїв і гнізд,
- в/ денний звіт чергового - може також бути в окремій книзі,
- г/ інші друки, котрі, на думку коменданта, чи булави, полекшать таборову працю, як щоденне точкування і т.д.

Бібліотека.

Найже кожна оселя має бібліотечку. Її треба перевірити перед табором та доповнити конечними матеріалами для братчиків, та книжечками до читання для новаків.

Назва табору.

Найперше треба довідатися, який є клич на цей рік. Вибрати одну або більше назв табору. Відповідно до запланованих назв запроектувати відзначку табору. Домовитися з пластовою крамницею, або із фабрикою, що гафтує відзнаки що до величини, кількості красок, кількості відзнак та їх ціни, а головне: впевнитися, що відзнаки будуть готові на час, коли в перший чи другий день табору їм перешлеться проект відзначки.

Можна ще зробити так: зробити готову відзнаку загального характеру, подаючи рік та назву оселі, а не табору, тоді така відзнака буде надаватися до кожної назви. Тоді відзнаки будуть виготовлені наперід.

Новаци не сміють виїхати з оселі без таборової відзнаки. Таборова відзнака, це нагорода за працю новака в таборі та доказ відбуття табору і цю відзнаку новаци повинні дістати даром.

Відзнаки ігрових комплексів та вмілостей можна замовити на початку табору, щоби пластова крамниця прислала ще перед закриттям табору. Можна ці відзнаки привезти зі собою, але тоді треба привезти більше відзнак вмілостей, бо не знати, до котрих скільки новаків зголоситься. Відзнак історичних гор привезти стільки, скільки є новаків по гніздах.

Спортовий виряд.

Не приїздити в табір без спортивного виряду! Перевірити, якщо це можливо, що залишилося з минулого року, та в якому стані. Спортовий виряд треба закупити дома та привезти зі собою. В малих довколишніх містечках не все можна дістати, а те що є, є звичайно дороге. Спортовий виряд:
 а/ м'ячі до відбиванки /один м'яч на 15 - 20 новаків/,
 б/ кілька ком летів до кошиківки,
 в/ кілька комплетів інших гор, як крикет, бадмінтон, та інших гор, в котрих може брати участь кілька новаків.
 Спортовий виряд не має бути знищеним за один табір, тому виряд треба зберігати та шанувати.

Виряд до майстрування.

У таборі новаци повинні багато майструвати. Майстрування найкраще переводити роями. Виряд до загального майстрування: ножиці /10 - 20 пар/, ножики не треба, бо новаци привезуть свої ножики - кишенькові до складання - такі найбільш безпечні, клей - 10 - 20 малих пляшинок, кольоровий папір до витинанок, клейка кольорова, плястикова тасьма, патички до клеєння коробок /кілька тисяч/, білий або кольоровий тонкий папір на складанки, плястика до плетення /для старших/ - найкраще купувати великими шпульками по 100-150 ярдів, та інше, що комендант знайде в дитячих крамницях - що надається на табір.

Виряд до вмілостей.

Всі заплановані вмілості точно перевірити, чого до котрої вмілості конечно потрібно. Напр. до вмілості Змагуна треба шахи, шашки, та доміна. Купити стільки комплетів, щоб група 8-10 новаків могла нараз грати. Виряд до вмілостей конечний. Без нього вмілості важко переводити, програма виглядає бідна та нецікава. Можна також доручити братчикам, що будуть переводити дані вмілості, закупити потрібний виряд.

Виряд до ігрових комплексів.

Отрак: 1 - 2 добрі луки та 6 гострих стріл, сильний шнурок /багато, на луки для новаків, декілька аркушів бронзового пакуноквого паперу на шоломи, можна купити срібний алюмінієвий папір, щоб

вбрати шоломи, клей, клейка тасьма.

Джура. Декілька аркушів бронзового пакуноквого паперу на козацькі шапки, кілька пакетів паперу, чорна крепа, - для прибрання шапок, один пакет червоної або зеленої крепи на шлики, та один моток вовни краски шликів на кутасики, картон або тоненькі дощечки на шаблі /шаблі можна також робити з грубших прутів/, клей, клейка тасьма.

Звідун. Декілька аркушів бронзового пакуноквого паперу на шапки-мазепинки, один аркуш-рольку паперу крепового голубого, клей, клейка тасьма, матеріал на кріси - тоненькі дощечки з котрих можна легко вистругати кріс /можна робити кріси з патикив відповідної форми/, шнурки чи плястику на ремені до крісів.

Прапорці.

Найкраще купувати фільц та грубі фільцові ручки. Тоді кожний братчик витне трикутний прапорець для роя та нарисує на ньому символ роя - не треба шити. Крім ройових прапорців прошу не забути про білі прапорці чистоти та гранатові прапорці нічної тиші.

Замість малювати на прапорцях, можна пробувати наклеювати клейку тасьму. Вона добре не тримає, але на короткий час буде добра.

Перед самим табором.

Хоча один із членів булави, комендант, або писар, або бунчужний, повинен приїхати на оселю хоча на один день наперед. Коли це зовсім неможливо, то хтось із них повинен бути на оселі рано, поки ще новаци почнуть приїздити.

Перший день табору треба перевести із взірцевим порядком, тому булава мусить бути в час, щоб все як слід підготувати, щоб завести порядок від першого дня. Заводити бажаний порядок другого дня вже є важко. Крім того батьки звертають увагу на перший день, бо який перший день, такий і цілий табір.

Таблиця оголошень мусить бути першого дня, а на ній всі бажані інформації для батьків і для новаків на час табору:

- а/ Спис учасників по азбуці, із зазначенням, хто до котрого гнізда належить та до котрої кімнати призначений.
- б/ Спис вмілостей до вибору.
- в/ Таборовий правильник - границі табору, відвідини табору, звільнення, які харчі можна мати в кімнатах, умовлені свистки, місця збірок поодиноких роїв/гнізд, коли треба вбирати однострій, а коли можна ходити в спортовому одязі, та все інше, що комендант уважає за потрібне подати.
- г/ Розпорядження відносно чистоти: не кидати сміття на землю, не ходити в брудному одязі, не вдягати піжами по спідній білизні, рано й вечером мити зуби, мити руки перед кожною їдою, беручи зі собою мило та рушник.
- г/ Гроші: Подати, скільки грошей новакові потрібно, та кому ці гроші передати, новакові чи братчикові. Пояснити, хто буде

під час табору тримати гроші новака /можна подати, чому/.

д/ Повірити, що новакам заборонено носити ловецькі ножі, а хто такий ніж має, хай відразу передасть додому. Новак може мати малий складаний ніжик до майстрування, котрий повинен лежати між вирядом. Ножик можна витягнути тільки за дозволом братчика. Ножик повинен мати ланцюжок, щоб не загубився.

На дверях кожної кімнати причепити спис, хто в цій кімнаті має бути. Також можна на ліжках прикріпити, чи поставити карточки, хто де має спати.

Кари.

В кожному таборі трапляються нечемні новаки. Тому треба мати заздалегідь уложені кари. Не можна вживати фізичних кар, навіть за дозволом батьків. Уживати тільки такі кари, котрі новак розуміє, - кари, що відбирають приємність. Устійнити, котрі кари може давати братчик, а котрі зарезервовані для коменданта. Обіцяну кару треба виконати. Братчики не повинні дарувати кару, котру новакові дав інший братчик. Не давати таких кар: відбирання їжі, довга стійка, стелення чужих ліжок, замітання кімнати, миття підлоги та інші чинності щоденного життя. Не можна бити, страшити, замикати в темній кімнаті. Не вживати надмірного спорту, як кари. Якщо конечно треба новака покарати, то квати відразу по провині, не відкладати на другий день, щоб діти не нарікали, що їх даром карали. Коли братчик дуже поденервований поведінкою новака, то краще хай сам не карає, щоб не покарати за гостро, тільки хай відішле новака до гніздового чи коменданта, або хай почекає до кінця зайняття. Добрі кари:

- а/ Підчас зайнять посадити новака на 10 кроків від себе, але мати його на очах.
- б/ Відібрання приємности, як купіль, прогулянка, вогник, гри, теренова гра.
- в/ Відібрати певне число хрестиків.

Майже на кожній оселі є крамничка. Крамниця повинна мати реці щоденного вжитку, як мило до рук, мазаки та шітки до черевиків, пасту до черевиків, пасту до зубів, шітки до зубів, коробочки на мило, плястикові торбинки на прибори до миття, малі прибори до шиття, олівці, зшитки, коверти з листовим папером, поштові марки, ліхтарки та батерійки, частини однострою: скарпетки, хустки /тільки для тих, що загубили/, підсорочинки, та все інше, що комендант уважає за потрібне в крамниці.

Комендант повинен устійнити з управою оселі, коли крамниця може бути відкрита. Найкращий час є по обіді та по вечері. Також треба відкрити крамницю перед прогулянкою.

Новаки не повинні смітити на площі коло крамниці. Там повинен бути кіш на сміття.

Прапорці.

Перевірити, чи є прапорці з попередніх років. Якщо нема, то можна на швидко руку зробити прапорець із білого фільцу, та

прапорець із гранатового фільцу. До патика можна прикріпити шпанивками або цвяшками з великими головками. Крім тих загально зна-них прапорців можна заводити інші прапорці, як напр. прапорець ти-ші в ідальні, чистоти в ідальні та інші. Прапорці дістають рої. Прапорці повинні навчити новаків співпраці та відповідальности перед членами рою.

Гроші в таборі.

Та водиться в таборах, що новакі грошей не тримають самі, тому, щоб не губили, та ще й тому, щоб не бути спокусою для тих, котрі не дістали грошей від батьків. Найкраще, коли гроші тримає писар, або гніздовий. Після обіду чи вечері, писар чи гніздовий сідає близько крамниці та видає новакам гроші. На це потрібно окремої книги, щоб для кожного новака мати одну сторінку. Найкраще вписувати новаків по азбуці. Записувати дату, коли новак бере гроші. Коли новак купує річ, на котру треба більше грошей, записати, що новак купив.

Точкування.

Ще поки почнеться табір, треба устійнити точкування для табору. Устійнен точкування подати до відома братчикам, а також новакам, щоб вони знали, за що можна діставати хрестики, а за що риски.

Тому, що кожний комендант має свій спосіб точкування, подаю тут тільки загальні поради. Рій, як цілість, дістає точки за прапорці чистоти та тиші, за першенство у теренових грах, у грах роями, за добре чергування. При кінці табору всі точки додати та по рівному поділити поміж всіх членів рою. При точкуванні роїв уживати не одну, або дві точки, але хоча п"ять.

Точкування найкраще записувати на окремій картці, що є на дверях кімнати. Можна мати окрему таблицю точкування роїв.

Поодиноких новаків треба точкувати на кожному кресці. Для добрих новаків - це нагорода, а для лінивих та байдужих - це заохота. Окремо точкувати зайняття гнізда - історичну гру. Це точкування провадить той, хто переводить ігровий комплекс. Він може точкувати і рої, і новаків. При кінці він дає перші місця за історичну гру.

Окремо точкувати змілості. При кінці братчик підраховує точки та визначає першунів.

Всі інші зайняття належать до загального таборового точкування. Це точкування переводять братчики. Доброю пробю виказалося щоденне точкування. Кожного вечора братчик дає спис, або просто диктує писареві, хто скільки точок здобув. Можна також записувати, хто за що ці точки здобув. Це має бути в записнику братчика. Також добрим для новаків є, коли рано на молитві читають, хто скільки точок попереднього дня здобув. Новакам давати точки за: поведінку, особисту чистоту, точність, українську мову, гри, теренові гри /першуні/, - за це давати по одній або дві точки. Крім того можна давати додаткові точки за працю для табору, іні-

п'ятих, зарадність, дописи до хроніки, рисунки до хроніки, виступи на вогниках, але тут треба назначити горішню границю точок, тобто максимум точок за це протягом цілого табору. Напр. за кожне з вичислених новак може дістати найбільше 10 точок, тобто за кожний раз давати 1-2 точки. Таких діл новак не виконує що дня, тільки час до часу. Тому раджу дати границю, бо я бачила таборову таблицю точкувань, де було вписано, що один новак за рисунки до хроніки здобув аж 30 точок. Це не було справедливо, бо й інші новаци рисували, але не так багато, може і не так гарно.

Коли заходить проблема браку місця на таблиці, то можна точкування записувати так: перша точка I, дві точки II, три точки III, чотири точки IV, а п'ять точок V. Тоді ще й легко буде рахувати - по п'ять. Так само можна собі порадижити з рисками /мінусами/. Перша риска -, дві риси =, три риси =, чотири риси =, а п'ять V. Таке записування добре виглядає на таблиці точкування. Новаци скоро навчатися рахувати.

Новакам треба сказати, що за кожну риску новак тратить аж два хрестики. Тобто, коли новак має 10 хрестиків і 5 рисок, все це можна перекреслити червоним або кольоровим олівцем і новак починає наново збирати хрестики. Найкраще є при кінці табору підрахувати хрестики та риси.

Святкування іменин та уродин у таборі.

Таке святкування є гарним звичаєм. На котрій оселі ще цього не практикували, то варто почати. Найлегший спосіб, це викликати новака на середину, побажати йому в імені табору, а таборовики заспівають "Многая Літа". Комендант та його булава може завести своєрідний спосіб святкування і зробити це звичаєм оселі. Писра повинен мати список новаків, що мають іменини чи уродини під час табору - у формі клаендаря.

Пригадую, що табір не є місцем запису дитини до Пласту. Табір є для новаків. Прихильники /без хустки/ не є ще новачками, і вони не повинні бути в таборі. Якщо Управа Оселі прийме неновака, то він у таборі нічого не скористає, бо крім таборової відзнаки йому не можна дати жодної іншої відзнаки.

Якщо хлопці кажуть, що вони самітники, то повинні показати комендантові лист від свого братчика - братчика для новаків самітників. Якщо хлопець не має такого листа, то він не є вписаний до новаків /хоча часом має і хустку і відзнаки/. Такого хлопця прошу ще під час табору зголосити до братчика самітників. Також пояснити батькам, що навіть самітник може належати до роя, тільки його треба вписати до Пласту.

ВИХОВНИК ПЕРЕД ТАБОРОМ

1. Охота бути виховником - зрозуміння свого завдання
- ціль виховання в новацтві
2. Докладний план праці роєвих зайнятть - підготовка до вмілості
чи історичної гри
Вмілості /план/ не можна міняти на таборі

ВИХОВНИК І НОВАЦТВО

1. Приклад - добра поведінка
- українська мова --- ВСЕ
- українська література
- зовнішній вигляд \times Сестрички не малюються /
Братчики уважають на 'мову'
- точність
- не мати солодоців
- чистота

Не роби того що новацтву заборонено!

Виховник не може від новака вимагати того що сам від себе не вимагає.

Діти все бачать і чують!

Без доброго прикладу не можна вимагати від дітей послуху!

2. На кожному кроці пам'ятати про національне виховання.
3. В таборі є можливість передати ЧАР НОВАКУВАННЯ !
- піднесення прапору, молитва, вогники, змаги в лісі, прогульки
Плекати товариськість в роє але також співпрацювати з іншими
Спонтаність --- це найкраща прикмета новаків!
4. Дисципліна:
важними є --- поведінка виховника
- зрозуміння / вирозуміння / дітей
- нема фізичних кар
- можна відібрати якусь приємність, нпр. купіль

Діти є збиточні коли їм нудно; тому треба їх зацікавити добре
зорганізованими і цікавими зайняттями!

Сигнали свиском : - збірка, алярм, марш,

Сигнали руками : - коло
- один ряд
- два ряди
- збірка в одно лаві
- спокій

Зайняття, збірки, дисципліну --- треба переводити в спокійні
формі.

5. Виховник разом з роєм повинен брати участь в усіх зайняттях. 15

- не залишатися на 'вільний час' з іншими виховниками, хіба це є твій вільний день
- мати програму приготовану перед табором

6. Все мати на увазі здоров'я та безпеку дітей !

7. Відчутти-що можна вимагати від дітей
- що їм подобається, ітп.

ВИХОВНИК І ПРОВІД ТАБОРУ

1. Плян праці
2. Послух --- зокрема додержати години дозвілля
3. Дружня згода
4. Переговорити всі проблеми - щоб пізніше не було непорозумінь, або обмови проводу чи виховників.

ВИХОВНИК З ВИХОВНИКАМИ

1. В гурті, дати добрий приклад новацтву .
2. Плекати дружбу і згоду між виховниками. Не творити 'кліки' .

Товаритувати в таборі й поза табором, на дозвіллію.

Всі повині разом іти на вечірки, забави, ітп. /а не тільки 'популярні' /

ВИХОВНИК ЯК ПЛАСТУН

Придержуватися пластового закону.

- Особливо, виховник є - точний
- сумлінний
 - словний
 - послідовний
 - витривалий
 - дбає про здоров'я

Виховник приготує новацтво до Великої Пластової Гри !

Подала: Сестр. Оксана Винницька

1. Чи у мене брак досвіду
тому, що це моя перша велика відповідальність?
2. Чи я лінивий/ва фізично чи умово?
в плануванні?
3. Чи у мене брак оригінальності у представленні (подаванні) проблем?
у розв'язці проблем?
у приготуванні несподіванок?
4. Чи у мене брак почуття гумору у несприятливих умовах?
чи я не пам'ятаю своїх реакцій в тому самому віці і
в подібних обставинах?
5. Чи я вживаю здоровий глузд?
чи я трактую всіх дітей однаково?
чи я розглядаю дві сторони ситуації, зокрема коли йде
мова про дисципліну?
чи я безсторонній/ня й об'єктивний/а?
чи я перше міряю, а потім стріляю?
чи я шукаю порад і допомоги у відповідних джерелах?
6. Чи я винахідливий/а з матеріялами?
7. Чи на мене можна полагати в обіцянках?
в рішеннях?
у виконанні інструкцій?
в праці, де нема безпосереднього нагляду?
у звітах?
8. Чи я точний/на?
у відкритті сходин?
у приготуванні матеріялів до занять?
чи я вимагаю точности від других?
9. Чи у мене досить витривалости?
довести діло до кінця?
знайти суть проблеми?
спробувати ще раз?
10. Чи я зрівноважений/на?
чи я поміркований/на?
чи я реагую умом чи серцем?
чи я числю до десяти поки видам "ультимат"?
11. Чи я приготовляю свої сходини і т.п.?
чи я переводжу намічену програму?
чи я готовий/ва на непередбачені випадки?
чи у мене в запасі заняття або нові ідеї?
чи я шукаю за новими ідеями?
12. Чи я оцінюю та виявляю подяку?
своїм помічникам?
батькам?
іншим виховникам?
13. Чи у мене найкращий підхід до своєї праці?
чи я радо беру на себе відповідальність?
чи я егоїстичний/на?
чи у мене шире зацікавлення дітьми?
чи у мене багато ентузіазму?
чи у мене добре розуміння потреб дітей?
чи у мене високий стандарт особистої поведінки?

Є похвальним, якщо Ти можеш пізнати свою проблему чи слабкість, але більше буде користь, якщо Ти можеш запобігти тому. Оцінюючи себе в такий спосіб, Ти уможливиш себе покращати.

ЩО РОЗКАЖЕМО

НОВАЦТВУ?

Мариса Письменна.

ЛІСОВИК

Славко, Василько та Петрик заходилися складати з кубиків будинки. А Яринка з тих кубиків, де намальовано літери, складала слова. Слів вона вмiла небагато, і кубиків Яринці вистачило, ще й залишилися. Тому Славко узяв Яринчині кубики, щоб збудувати над будинком башту. «Подумаєш, літери!»

— Диви, який хитрий! — закричав Петрик і забрав собі трохи кубиків.

— Не займай! — Славко відпхнув Петрика. — Я все одно краще за тебе вмiю будувати.

— А ти не штовхайся! — і Петрик сам штовхнув Славка. Славко спiткнувся об будиночок, що збудував Василько. Кубики розсипалися, а Василько заплакав. Хоч будиночок він збудував маленький і зовсім кривий.

— Ну-у, що ж це ви? — дорiкнула Марія Степанiвна. — Так не годиться.

— Еге, а чого він кубики хапає? — буркнув Славко.

— А він перший штовхнув мене! — сердився Петрик.

А Василько тільки хлипав.

— Знаєте що? Будуйте всі троє разом. Тоді й будинок великий буде, і кубиків вистачить,— порадила Марія Степанівна.

— Добре,— сказав Василько.

— Не хочу,— сказав Петрик.

— А я з ними не граюся,— сказав Славко. І відійшов геть.

Вони, правда, швидко помирилися, але Славко щось таке собі надумав.

— Ба, а можна, я піду до Майстра? — сказав він бабусі, коли прийшов з дитсадка додому.

— Можна, як поприбираєш свої іграшки. Ти поглянь, який нелад.

Але Славко покрутився-покрутився та й шасть поза двері.

Майстер жив зовсім близенько — перебігти вулицю і вже. Та ще й вулиця тиха — ні трамваїв, ні автобусів. Ото Славко й побіг до Майстра. Привітався чемненько.

— Чого тобі, синку? — запитав Майстер.

— Я... можна мені подивитися, як ви працюєте?

— Дивись, як тобі цікаво.

Ще б не цікаво! Всі казали, що в Майстра золоті руки. Які штуки він уміє вирізати з дерева! Виріже голуба, і то таки голуб, а не ворона. Сову виріже — де б не став, все та сова лупатими очима на тебе дивиться. А найліпше вирізав Майстер з коріння різних чоловічків. Веселого виріже — всім аж сміятися хочеться; сумного — всім сумно стає. А недавно вирізав дуже кумедного: глянеш на нього, й здається, що той чоловічок тебе передражнює. Що й казати, такого славного Майстра, мабуть, у цілому світі немає.

— Ой, а то що за розкоряка? — показує Славко в куток.

— То корч, я його вчора в лісі над болотом знайшов. Ось іди сюди.

Майстер узяв Славка за плечі й одвів трошки вбік.

— Ну-бо, придивись, на кого він скидається?

— На кудластого діда!

Корч таки скидався на веселого бородатого діда з вузлуватими розчепіреними руками. Дід присів, ніби збирався піти в танок — навприсядки.

— З нього я зроблю діда Лісовика. Він же он який веселий, мудрий і трошки лукавий. Правда?

— Правда,— погодився Славко, і йому здалося, що Лісовик хитро йому підморгнув.— Скажіть, а ви не можете вирізати мені кубики? Багато-багато. Мені в дитсадок...

— Та хіба у вас в дитсадку їх немає?

— Є, але вони всі з магазину. А я хочу принести такі, яких там немає. І щоб вони були дуже міцні. Тоді я сам збудую з них найкращий будинок. Я ж умію найкраще!

Майстер узяв дерев'яну рейку, розпиляв її навпіл, а кожену половину ще на десятеро розрізав.

— Буде з тебе?

— Буде,— зрадив Славко.— Спасибі!

Тут Майстра саме покликали.

— Погуляй трохи, я зараз,— сказав Майстер та й пішов.

Славко полічив свої кубики: їх було двадцять, до двадцяти Славко вмів лічити.

«Поки Майстер прийде, я собі на них геть усі літери понаписую»,— міркує Славко.

— Хи-хи-хи,— почулося з кутка.

Славко здивовано озирнувся. Нікого. Може вчулося? Може, то на вулиці хтось засміявся?

Він узяв Майстрового великого олівця. Ним так добре писати — ніби маслом мазати, й заходився виписувати на кубиках літери.

Найкраще Славко вмів писати літеру А, бо знав її давно, майже зроду. Тому й написав А аж п'ять разів. Літеру Р Славко любив і вже здорово вмів вимовляти: «ррр...», і він написав її чотири рази. Двічі написав К — вийшло дуже ловко, двічі Б, теж вийшло на славу.

«Тепер напишу В — дуже просто, тільки дашок над В зігну,— й написав два В.— А зараз... ой, вже всього п'ять кубиків залишилося. Мабуть, не вистачить на всі літери. І нащо стільки понаписував А та Р? Якби писав по одній літері, тоді, може, й вистачило б кубиків. А скільки ж усіх літер?»

Славко замислився.

— Хи-хи-хи... Не знаєш літер,— заскрипіло з кутка.

Що таке? Може, то Петрик підглядає? Визирнув за двері, глянув у вікно, але нікого поблизу не побачив.

— А! — сказав Славко і швиденько дописав по одній літері на кожному з решти кубиків: И, І, Е, Т, і Ч. Далі писати вже не було на чому, а він же не написав літеру С, тому навіть свого імені не зможе з кубиків скласти. І чому не попросив Майстра більше нарізати?

— Хи-хи-хи... Та й з цих літер можна скласти чудесні слова! А ти... — знову заскрипіло з кутка.

Тепер вже Славко зрозумів, що то говорить корч! Та який там корч, то вже був справжнісінький дід Лісовик. Він хитро поглядав на Славка очима-щілинками, пригладжував довгу скуйовджену бороду, навіть випростався на своїх кривих дерев'яних ногах. І хихотів.

— Ти чого смієшся? — крикнув Славко й відскочив до дверей. Якби Лісовик схотів його вхопити, Славко б миттю гулькнув за двері.

— Сміятися завжди краще, ніж плакати, — відказав Лісовик. — І рухатись краще, аніж стояти на місці, як оце я зараз.

— А я тебе не боюся! — хоробро сказав Славко, намагаючись клямку на дверях.

— А чому ж за клямку тримаєшся? Ти — боягуз?

— Хто — я боягуз? Я собі дивлюся, чи двері не заклацнулись. Ось позбираю кубики та й піду. Буду я боятися якогось там корча!

— Я не «якийсь там корч»! — образився корч. — І не «розкоряка»! Я — Лісовик-чарівник. Я все можу!

— Ой-ой-ой! А ходити можеш?

— Тут — не можу, — Лісовик зітхнув. — Бо сюди мене приніс Майстер, а він теж чарівник.

— Майстер — чарівник? Ще щось скажи!

— Слухай, а ти можеш оживляти дерево?

— Не можу, — признався Славко, бо він таки не міг.

— О! А Майстер може. Подивись!

Славко озирнувся. Йому закивали головами всі веселі й сумні дерев'яні чоловічки, сова лупнула очима, голуби завуркотили...

— Майстер — чарівник! Майстер — великий чарівник! — зашелестіло, зашепотіло, зарипотіло по майстерні. Славко аж заляк біля порога. А що як сова зараз кинеться на нього й довбоне своїм дзьобом?

— Сова не довбоне, — заспокоїв Славка Лісовик, видно, він умів читати думки. — Без Майстра тут ніхто не може зрушити з місця.

— Ніхто-ніхто?

— Так, навіть я, — сумно скрипнув Лісовик. — От якби ти пересадив мене через поріг, то я б миттю дістався до свого рідного лісу.

— Еге... а що мені Майстер скаже?

— А ти поясни йому, що я дуже нудьгую за лісом. А в лісі в мене повнісінько важливих справ. Майстер зрозуміє й не гніватиметься.

— Ні, — похитав головою Славко. — Так не можна.

— А хочеш, я зачарую твої кубики? — ласкаво-ласкаво сказав Лісовик.

— Хочу... а що з них тоді буде?

— О! З них буде... Побачиш, що буде! Дуже гарне!

— Ну зачаруй!

— А перенесеш через поріг?

— А ти тоді не одуриш?

— Слово Лісовика — не одурю! А слово Лісовика — надійне слово, запам'ятай це.

— Знаєш що, — сказав Славко, — давай спитаємо в Майстра.

— Але ж його немає, а мені швидше треба до лісу! Майстрові я подарую дуже гарного корча, так що шкоди нікому не буде.

— А як же ти подаруєш, коли тебе тут не буде?

— Нехай Майстер прийде на те місце, де він мене знайшов, і гукне: «Лісовиче-чарівниче, тебе Майстер кличе!» Не забудеш?

— Не забуду: «Лісовиче-чарівниче, тебе Майстер кличе!» Ну, добре, перенесу тебе через поріг, а ти зачаровуй кубики.

— То слухай уважно: тобі треба поділити ці кубики на рівні частини... Тільки не помилися, бо лиха накоїш!

— Та поділю, чого б я помилявся. Ти зачаровуй швидше!

Ніде правди діти, Славко дуже не любив уважно слухати. Він і маму не завжди уважно слухав, а тут — якийсь лісовий корч береться його, Славка, повчати! З нетерплячки він аж притупцював на місці. І побачив, що кумедний дерев'яний чоловічок і собі притупує — передражнює. Славко показав йому язика, чоловічок знову передражнив.

Лісовик скрипучим голосом все щось пояснював та пояснював, але отой дерев'яний штукар зовсім-таки не давав слухати. І чого кривляється? Дати б йому доброго щигля по дерев'яній голові!

Лісовик скінчив рипотіти і глянув на Славка:

— Ну, зрозумів?

— Умгу, — відказав Славко, правда, не зовсім упевнено.

Лісовик змахнув руками, й кубики, мов живі, попідскакували й вишикувалися в один довгий ряд.

— Тепер вони зачаровані. Гляди ж, усе зроби, як я звелів! Ну, перенось через поріг.

Славко підхопив Лісовика попід руки й витяг його за двері. Тоді повернувся до майстерні й швиденько поділив кубики на дві рівні частини — по десять.

Обидва десятки кубиків ніби зрослися, і...

Біля Славкових ніг заворушилися два якихось довготелесі чудні створіння. В одного була риб'яча голова, але не було ні рук, ні ніг. Друге зовсім не мало голови, зате в нього був риб'ячий хвіст. Синьо-зелені на колір, вони плюскотіли й хлюпотіли, ніби були повні водою і от-от могли розтектися. Славко аж рота розкрив.

Розкрив рота й дерев'яний чоловічок, але Славкові було не до нього.

— Ой, бабуся ж казала, щоб я недовго, — і, вдаючи страшенно заклопотаного, Славко подався до дверей.

— Ми з тобою! Ми з тобою! — заклопали чудні створіння.

— Чого це ви зі мною? — скрикнув Славко. — Я вас не хочу!

— А ми — твої, бо ми — покручі. Нас ніхто не схоче, — заклопала одна. — Я — ВАБЕРБАРВА.

— Еге, покручі, — заплюскала друга. — Я — ТАКРИЧІРКА.

— Це ви все придумали, — розсердився Славко. — Таких слів не буває!

— А звісно, не буває... Якби не ти, то й ми не стали б покручами. Чому ти не дослухав, що казав Лісовик?

— Чого ж не дослухав? Він казав — розділити кубики на рівні частини...

— А на скільки рівних частин треба було розділити?

— Я... та отой мене все передражнявав... Я гадав, аби на рівні...

— Гадав! — забулькала Вабербарва. — Тепер бачиш, що ти наробив?

— Будеш глядіти нас завжди, — хлюпотіла Такричірка. — Бо хто ж нас глядітиме?

— А ми були б такі гарні, якби ти вмів слухати! — булькотіла Вабербарва. — А тепер ми он які...

Вабербарва з Такричіркою гірко заплакали. А Славко скочив до дверей і стрімголов помчав з майстерні.

Вранці Славко прокинувся й нишком озирнувся по кімнаті. Ні Вабербарви, ні Такричірки ніде не було.

«Мабуть, приснилося», — подумав Славко й заспокоївся. Він слухняно вмився, швиденько одягнувся й пішов з бабусею до дитячого садка.

* * *

Сонце світило ясне та чисте, хоч на асфальті ще блищали калюжки — від нічного дощу. І якби не страшний сон, Славкові було б майже весело. М а й ж е — тому що він не приніс до дитячого садка своїх кубиків, і як тепер доведе усім, що він найкраще складає з кубиків... А де ж вони?!

— Беріть мого козака, — сказала бабуся Марії Степанівні та й пішла. А Славко вже пригадав, що Майстер вчора таки нарізав йому кубиків, а їх немає...

— Ми тут, — забулькотіло.

— Ми тебе відучора ждемо, — заклопотіло.

Вабербарва з Такричіркою згорнулися клубком у його шафці, на котрій наліплено червоний барабан.

- Ой! — скрикнув Славко й метнувся до дверей.
- Ти куди? — перехопила його Марія Степанівна.
- Мені треба... Я кубики забув...
- Які кубики? Чи їх у нас мало? Роздягайся.

Славко спробував схитрувати й повісити плащик у Петрикову шафку.

— Ти що, забув, котра твоя шафка? — здивувалася Марія Степанівна.

Славко похилив голову й попростував до своєї шафки. Вабербарва з Такричіркою радісно захлюпотіли.

— Чшшш! Тихше! — засичав Славко й накрив їх плащиком. — Сидіть тут і нікуди не вилазьте.

Він неохоче поснідав і пішов з усіма дітьми на музичне заняття.

Славко любив музичні заняття, бо Ніна Іванівна так гарно грає на піаніно, що ноги самі танцюють. А цього разу вона показувала новий веселий танок, і Славко розвеселився.

Узявшись за руки, вони танцювали, а Славко ще й приспівував: «Раз, два, три! Раз, два, три!», — так, як Ніна Іванівна. Він не відразу помітив...

Першою побачила Яринка та як заверещить! За нею й інші почали верещати та вилазити на стільці. А Петрик аж на підвіконня здерся.

— Чого ви? — строго спитала Ніна Іванівна. Вона встала від піаніно, зробила два кроки...

— Ой! А це що таке? — зойкнула Ніна Іванівна.

Ще б не зойкнути! Посеред залу кружляли Вабербарва з Такричіркою.

Славко підхопив їх і вибіг за двері.

— Ви чого повилазили?

— Тут музика грає, а ми самі, — забулькотіла Вабербарва.

— Еге, самі, — підхопила Такричірка. — Забирай нас!

Славко швиденько загорнув їх у плащик і втік з дитсадка. Похнюпившись, він подибав додому.

— Ти чому рибу загорнув у плащик? — запитала по дорозі якась незнайома тітонька. — На ось тобі газету.

То вона побачила, що з одного боку з-під Славкового плащика визирає риб'яча голова, а з другого — риб'ячий хвостик.

Славко звів на неї очі й раптом щодуху кинувся тікати. Тітонька тільки руками розвела.

Захекавшись, Славко добіг до скверу й сів на лаву. Добре, хоч у сквері нікого не було.

— Я вас комусь подарую, — заявив Славко.

— Не подаруєш, — захлюпала Вабербарва.

— Нас не візьмуть, — забулькала Такричірка.

— Ну то в зоопарк віддам.

— А ти з нами підеш? — хлюпнула Вабербарва.

— Еге, підеш? — булькнула Такричїрка.

— Що я, мавпа? — огризнувся Славко.— Чого мені в зоопарку...— і заплакав.

— Ну, не плач,— вже з жалем глянула на нього риб'ячим оком Вабербарва.— Слухай сюди: зроби нас такими, якими ми мали бути.

— Зроби, і всім тоді буде добре,— ляснула риб'ячим хвостом Такричїрка.

— Зроби... А як же я зроблю?

І враз підхопився: треба знайти Лісовика. А Майстер знає, де його шукати! Він допоможе.

І поніс Вабербарву з Такричїркою до Майстра.

* * *

— Бачиш, якби ти був вислухав Лісовика, такого б не сталося,— з докором сказав Майстер.

— Мене отой дразнив... Якби не він...

— Не слід було на нього дивитися. Що ж, треба їхати до Лісовика.

Майстер узяв валізку, вистелив її м'яким рушником і лагідно промовив:

— Залазьте сюди, малі. Та не журіться — поїдемо.

Вабербарва з Такричїркою відразу заспокоїлися й залізли до валізки. І вони поїхали.

В електричці було небагато людей, і вона швидко бігла — спершу поміж будинками, а далі обабіч залізниці зазеленіли дерева. Їхали вони менш як годину, але Славкові здалося, що цілий день. І весь той час він боявся, що Майстер не знайде Лісовика і Вабербарва з Такричїркою так і не стануть гарні.

Нарешті зійшли на тихій станції та подалися до лісу. Славко так біг, що Майстер задихався. І сонце пекло аж-аж-аж!

У лісі спека сховалася в крилатому верховітті дерев. Майстер повів Славка попід кремезні дуби, білокорі берези, круглолисті осики з сизими стовбурами... Далі густа ліщина притримувала їх за плечі, бо спустилися у долину.

Тут не росли ні дуби, ні берези, тільки де-де темніли вільхи та зеленіла цупка осока.

— Бачиш,— мовив Майстер,— вільхи ростуть і на болоті, а інші дерева — ні. Колись тут протікала річка, а понад нею росли верби. Отут я знайшов старий вербовий корч, той самий...

Корча не було. Ну звісно, Лісовик майнув кудись у своїх справах, казав же, що справ у нього дуже багато.

Славко згадав, як треба кликати Лісовика, набрав повітря і посилюючи крик:

— Лісови-и-че-чарівни-и-че! Тебе Ма-айстер кли-и-че!

Але ніхто не обізвався.

— Ну-ну, який же ти майстер,— засміявся Майстер, і сам гукнув голосно:

— Лісовиче-чарівниче, тебе Майстер кличе!

Покотилася луна по болоті і загналася в гущавину лісу.

Замовкла луна. Запуміло, загуло в лісі:

— Іду-у-у!..

Славко зіщулився. А що, як Лісовик тут став сердитий? От візьме й зачарує їх на дерева... Що тоді буде?

— Іду-у-у...— почулося вже зовсім зблизька. З-за кущів ви-йшов Лісовик — бородатий, з кривими ногами. В руці він тримав їжака.

— День добрий, хазяїне,— чемно вклонився Майстер.

— Добрий день, Майстре! Оце знайшов у лісі підбитого їжака. Ходять у ліс, звірят не шанують,— проскрипів Лісовик і ско-са глянув на Славка.

— То не я,— пискнув Славко й сховався за Майстра.

— Знаю, що не ти, а то б... Яку справу до мене маєте?

Вабербарва з Такричіркою, почувши скрипучий голос Лісовика, забулькотіли й захлюпотіли у валізці. Майстер розкрив валізку, вони виповзли в осоку.

— Ой лишенько! — заскрипів Лісовик.— А це що таке? Твоя робота?

— Угу,— прогук Славко,— хіба ж то я? То ж ти... то ж ви... Ви ж їх зачарували...

— Я — так зачарував? — доскіпувався Лісовик.— Що ти з ними зробив?

— Розділив кубики на рівні частини... Як ви звеліли...

— На скільки частин розділив?

— На дві... По десять кубиків...

— А я ж тобі звелів поділити на чотири частини. А ти як слухав?

— Мене отой перекривляв...

— Я ж казав, щоб у кожній частині було не по десять, а по... Ану, скажи, по скільки кубиків мало бути у кожній частині?

Еге, так одразу й не збагнеш! Славко швиденько зібрав під вільхою двадцять маленьких темних шишечок і розділив їх на чотири частини.

— По п'ять! Не по десять, а по п'ять! Я... забувся...

— Забувся! Ти бачиш, що вийшло?

— Та ви вже, шановний хазяїне, пробачте малому,— лагідно озвався Майстер.— Це буде йому доброю наукою.

— З поваги до вас, дорогий Майстре, пробачаю. Зараз я виправлю його помилку. Хоч помилку виправляти важче, ніж справу робити. На, потримай,— і Лісовик тицьнув Славкові до рук їжака. Їжак трохи вколов його голкою, Славко засичав, але стерпів.

Змахнув руками Лісовик і тричі крутнувся на місці. Вабербарва з Такричіркою розсипалися на двадцяті кубиків, а потім кубики збіглися по п'ятеро — на чотири рядочки. Бо кожен кубик став на своє місце. І тут...

Захлюпотіла прохолодною хвилею РІЧКА, потекла через болото, завернула поза дерева.

І болото вже не болотом стало, а чистим берегом. Укрила береги густа соковита ТРАВА.

Сплеснула у прозорій воді, зблиснула проти сонця РИБКА та й сховалася. Попливла в своїх риб'ячих справах.

А на тому місці, де Майстер знайшов був старого корча, зашуміла буйним гіллям ВЕРБА, прикрила від сонця Майстра з Славком.

— Ух ти! — скрикнув Славко.— Річка, трава, рибка, верба!

— Гарно! — замилювався Майстер.— Таки гарно! Ну, що ти тепер скажеш?

А що Славкові казати? Тільки те, що сказав би кожен хлопчик чи дівчинка на його місці:

— Я більше не буду...

— Авжеж,— засміявся Майстер.— Після такого!

— А можна мені взяти додому їжака? Я його доглядатиму.

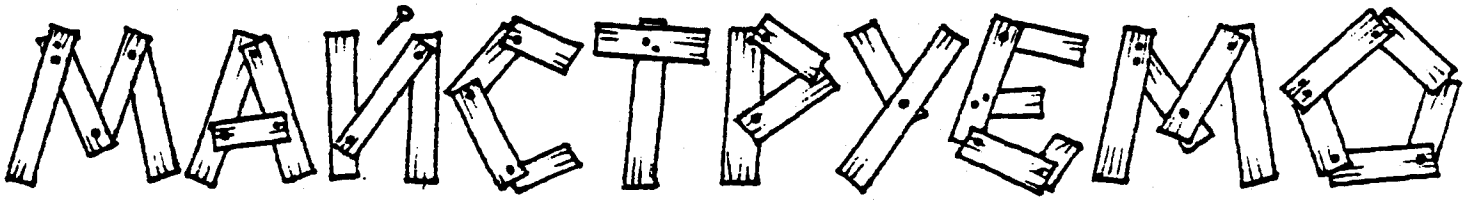
— Ні, залишмо в лісі: Лісовик його краще догляне.

Славко пустив їжака на траву. Їжак, накульгуючи, покотив до верби, під вербою враз відкрилася нора, їжак в неї сховався.

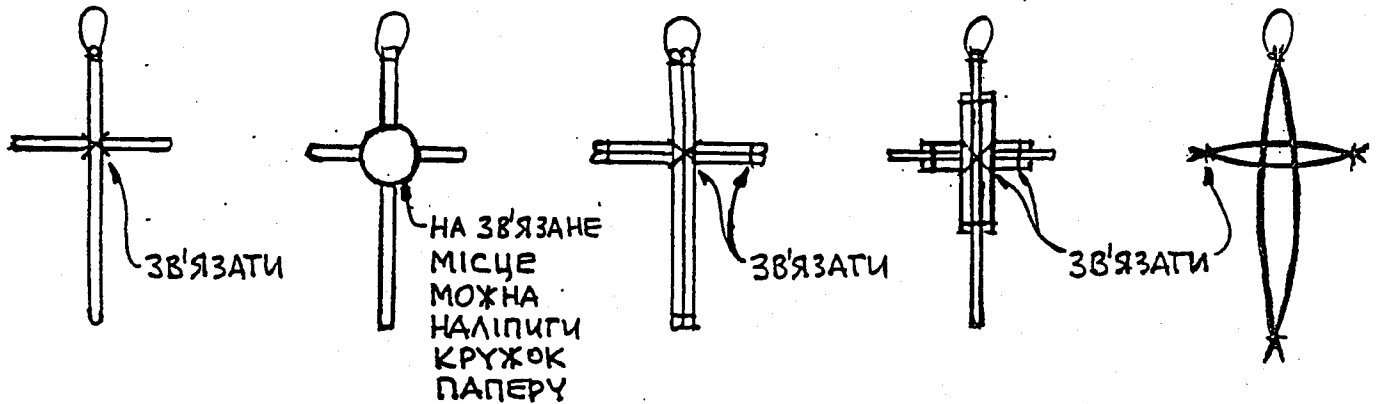
— Глянь! — скрикнув Майстер.

На березі лежав корч. Він був такий самісінський, як той,— чарівний, але це вже був звичайний собі корч. Проте хтозна... Адже Майстер сам був чарівник і з корча міг зробити чарівну штуку. Майстер узяв корча, і вони повернулись додому.

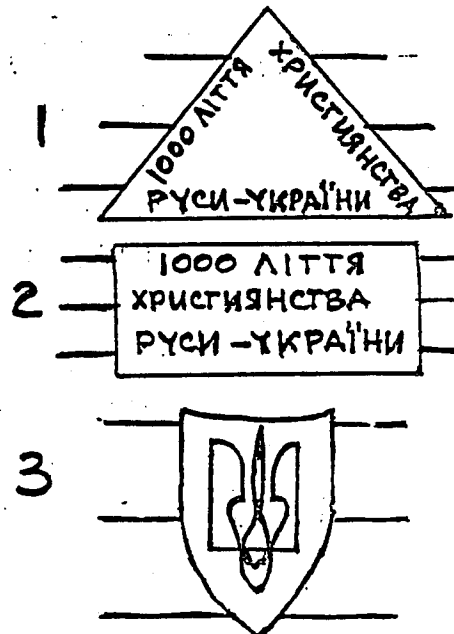
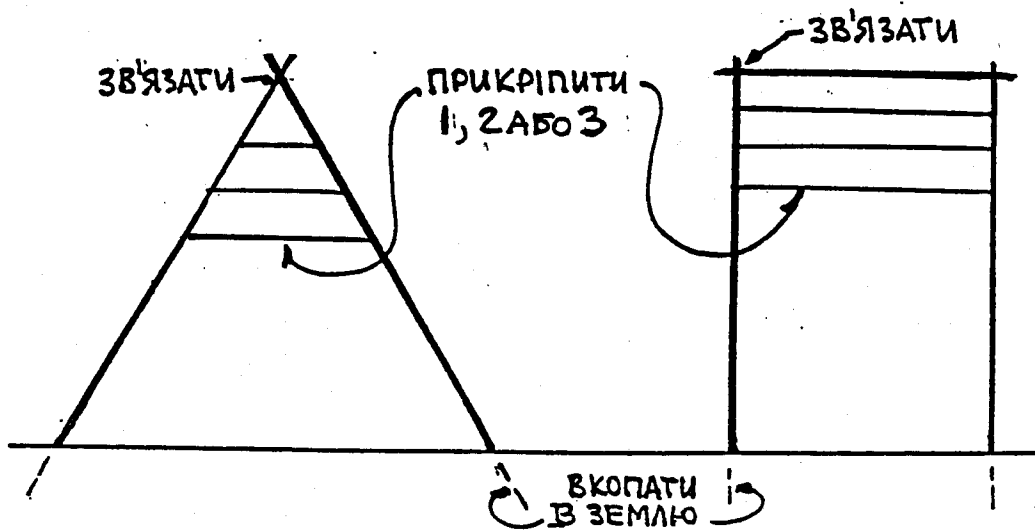
А Лісовик? Лісовик залишився там, де слід бути Лісовикові: у лісі.

ТАБОРОВІ ХРЕСТИ ІЗ ПРУТІВ

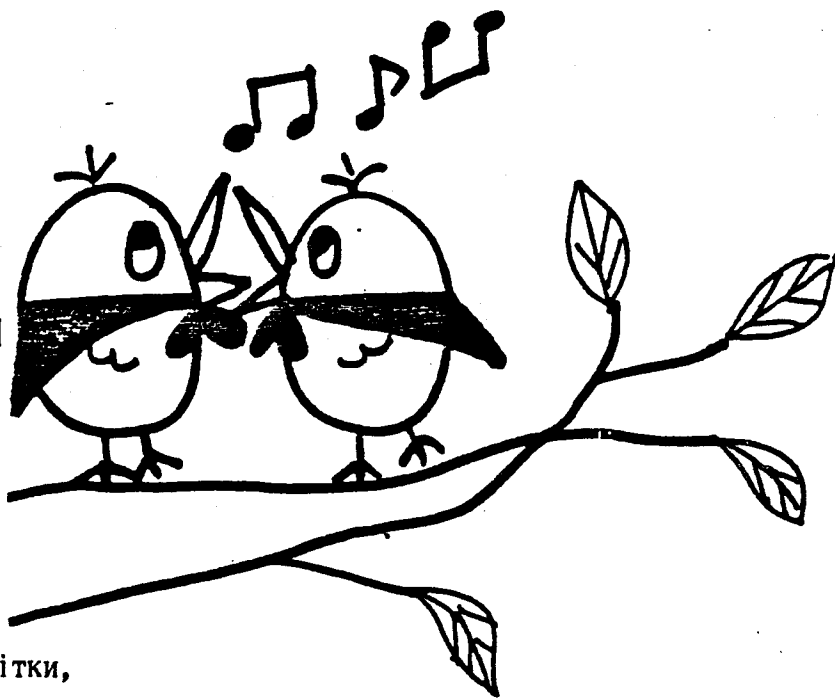
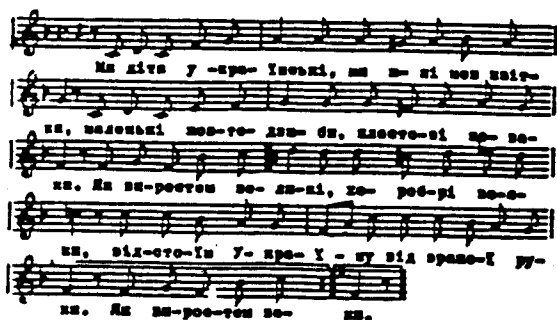
ВХОДОВІ ВОРОТА ТАБОРУ

ДІТИ СПІВАЮТЬ

НОВАЦЬКА ПІСНЯ

Слова: Яр. Славутич
Маршем Муз.: Я. Барнич

Ми діти українські, ми юні, мов квітки,
Маленькі жовтодзюби, п'ластові новаки.

Як виростем великі, хоробрі вояки,
Відстоїм Україну від вражої руки.

/"Кне Орля"/.

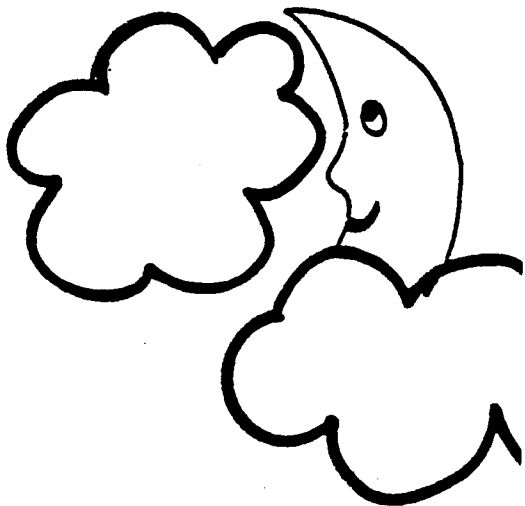
Ми любим рідні хати, широкий степ і гай.
Від Сяну до Кубані лежить наш рідний край.

Як виростем великі . . .

НОВАЦЬКА ВЕЧІРНЯ МОЛИТВА

Мел.: Боже, вислухай благання

Повільно

Боже, що дав нам цю днину,
Сонця і праці, і гри,
В тиху вечірню годину,
Нашу молитву прийми.

Мрії, що в серці зродились,
Силу, що в грудях росте,
Боже, хай ангел окрилить,
В ясних нам снах збереже.

Самодіяльна Гра

"ЧЕРВОНА ШАПОЧКА"

/Сценічні картини в опрацюванні +Сірого Орла Владзя Мельника/.

СЕСТРИЧКА: Послухайте казку про Червону Шапочку. Недалекого великого лісу, в одній родині жила маленька дівчинка, яку всі дуже любили, а найбільше любила її бабуся. Стож одного разу бабуня подарувала їй гарну червону шапочку. Дівчинці так подобалася шапочка, що іншої не хотіла носити, а все носила цю червону шапочку від бабуні. Тому з того часу називали її "Червоною Шапочкою". Одного разу мати приготувала клунок для бабуні і покликала Червону Шапочку.

Відслона Завіси /сцена в хаті/.

МАТИ: Візьми, доню, цей клунок та віднеси його нашій бабуні. Вона старенька, здається хвора. Іди, доню, стежкою, нікуди не звертай з дороги і нігде не задержуйся!

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Добре, матусю, я зроблю все, як кажеш. Передам бабуні цей клунок і привіт від себе.

МАТИ: Дуже добре, моя доню, тільки спішися, поки ще сонце не дуже пече. А скоро звертайся!

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Добре. До побачення, кохана матусю!

Завіса першої відслони.

Платівка: Пташиний хор.

Відслона./Сцена в лісі/.

Танок: квіти, метелики, зайчики.

1 КВІТКА: Ох, погляньте, яка чудова Божа Весна!

2 КВІТКА: Так весело гуляти в ліску!

3 КВІТКА: Радіймо, танцюймо, всі разом!

1 ЗАЙЧИК: Скільки довкруги гарної травички!

2 ЗАЙЧИК: А мені дуже жаль, що тут ані моркви, ані капусти немає...

1 МЕТЕЛИК: Маєш, зайчику, тут усе до досхочу, не мусиш у чужий город заглядати!

2 МЕТЕЛИК: А як весело літати з квітки на квітку, впиватися солоденьким медком!

1 КВІТКА: Дивіться, хтось сюди прямує!

2 КВІТКА: Та це ж наша Червона Шапочка!

УСІ: Здорова була, Червона Шапочко!

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Добрий день, мої любі!

1 КВІТКА: Куди ж ти так поспішаєш?

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Спішу до нашої бабуні, вона чогось нездужає.

УСІ: О, то ми проведемо тебе!

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Ні, ні, дуже дякую вам, ви бавтесь тут весело, а я сама піду, це вже недалеко.

УСІ: Як хочеш. Бувай здорова!

Танок під мелодію "Вітай, Весно". В танку виходять квітки, зайчики й метелики. З-за дерева виглядає вовк.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: А може б так трішки присісти і відпочати...

ВОВК: Добрий день, Червона Шапочко!

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Добрий день, пане Вовче!

ВОВК: А куди це ти йдеш так рано?

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: До нашої Бабуні!

ВОВК: Ага! А де мешкає твоя бабуня?

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Он там, на краю лісу, поміж трьома дубами, та невже ж ти не знаєш?

ВОВК: О! Так, знаю, знаю, дуже добре!

Червона Шапочка хоче йти. Вовк зупиняє її.

ВОВК: А ти так дуже не поспішай, чейже ти не йдеш до школи.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Та ні!

ВОВК: Ти краще назбирай квіток для бабуні. Поглянь, як багато і які гарні!

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: А й справді! Дякую тобі, пане Вовче.

ВОВК: А бачиш!

Червона Шапочка йде вглиб лісу. Вовк витирає лабою рота, гладить себе по череві.

Куртина 2-ої відслони.

СЕСТРИЧКА: І Червона Шапочка звернула з дороги, пішла у глибину лісу і почала збирати для бабуні квіти. Вовк тим часом побіг скоренько навпростець до хати, де жила бабуня. Він змінив голос, заговорив голосом Червоної Шапочки. Бабуня, думаючи, що це прийшла її улюблена внучка, впустила вовка до хати. І голодний вовк зразу проковтнув бабуню. Потім скоренько одягнувся в одяг бабуні, положився до ліжка, чекаючи на Червону Шапочку. За цей час Червона Шапочка назбирала квіток і прийшла до бабуні. Увійшла в хату й привітала бабуню.

Третя відслона.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Добрий день, бабуню!

ВОВК: /мовчить/.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Як ти чогось дивно виглядаєш! А і вуха в тебе такі довгі?

ВОВК: Щоб краще було тебе чути.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Але які великі в тебе очі!

ВОВК: Щоб добре тебе бачить.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Але, бабуню, які ти маєш великі і страшні зуби!

ВОВК: Щоб добре було тебе їсти! /Вовк зривається з ліжка/.

Завіса.

СЕСТРИЧКА: І проковтнув вовк Червону Шапочку. Вже доволі ситий положився назад до ліжка і твердим сном заснув. У тому часі переходив стрілець біля хати бабуні і він мав звичай усе вітатися з бабунею. Він почув, що хтось міцно хропе. Коли він підійшов до ліжка, побачив сплячого вовка. Стрілець зразу догадався, що це вовк проковтнув бабуню і тепер так міцно спить. Він скоренько взяв ножиці, розтяв вовкові черево та випустив ще живими бабуню і Червону Шапочку. Вони, радіючи, дякували стрільцеві. Стрілець, убивши вовка, зняв з нього шкуру. А Червона Шапочка щасливо вернулася до дому. Вона обіцяла все слухати маму і ніколи не звертати з дороги без дозволу родичів, чи старших.

Відслона.

МАМА: Пам'ятай, доню, що все треба слухати родичів та старших, та стерегтися поганих вовків.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА: Пробач мені, кохана матусю. Я обіцяю, що робитиму все, що скажеш. Завіса.

Туровий Хуток

ЦІЛЯННЯ.

Для довільної кількості гравців. У помівці або й на майдані. Виряд: Велика миска й три монети для кожного учасника.

Уставити змагунів у віддалі приблизно шість стіп /два метри/ від миски. Кожен кидає свої монети, по одній, щоб вони впали до миски. Це не так легко, як здається. Коли наберуть вправи, можна збільшити віддаль.

ХУСТИНКА.

Довільна кількість гравців. На майдані: Виряд: хустинка.

Гравці стоять у крузі, лицями посередині. Один зачинає гру в той спосіб, що ходить довкола круга з-зовні, стараючися в певний мент непомітно кинути хустинку з-заду одного з тих, що стоять у крузі. Той, хто помітить хустинку з-заду себе, мусить підняти її й бігти довкола круга, але в протилежному напрямі ніж той, хто кинув хустинку /назустріч собі/. Котрий з них двох перший набіжить на опорожене місце в крузі, стає там, а другий ходить далше кругом з хустинкою й продовжує гру. Коли діти вже наберуть вправи, можна ускладнити гру й рівночасно зробити її веселішою, встановляючи вимогу, що при зустрічі, суперники мусять три рази вклонитися один одному, заки продовжують бігти на вільне місце.

СКАРБ ВЕЛЕТНЯ.

Довільна кількість гравців. У помівці, або на майдані. Виряд: відповідні речі на "скарб".

Одна дитина є "велетнем" який лежить на землі біля свого скарбу. Велетень удає, що спить, а інші гравці стараються викрасти його скарб. Коли велетень сяде, діти мусять стояти без руху. Якщо він побачить когось у русі, як він уже сів, то той виходить із гри. Перший, що добуде скарб, стає новим велетнем.

ГАРЯЧИЙ М'ЯЧИК.

Довільна кількість гравців. У помівці, або на майдані. Виряд: м'ячик від столового тенісу /стук-пук/.

Грачі в крузі перекидають між собою м"ячик. Один є всередині круга та старається так викручуватися, щоби м"ячик не вдарив його. Хто поцілить його м"ячиком, змінюється з ним місцем і йде до середини круга.

НАШ ДОДАТОК: НОВАЦЬКА ГРА

У цьому числі на льотерійці маємо такі предмети:

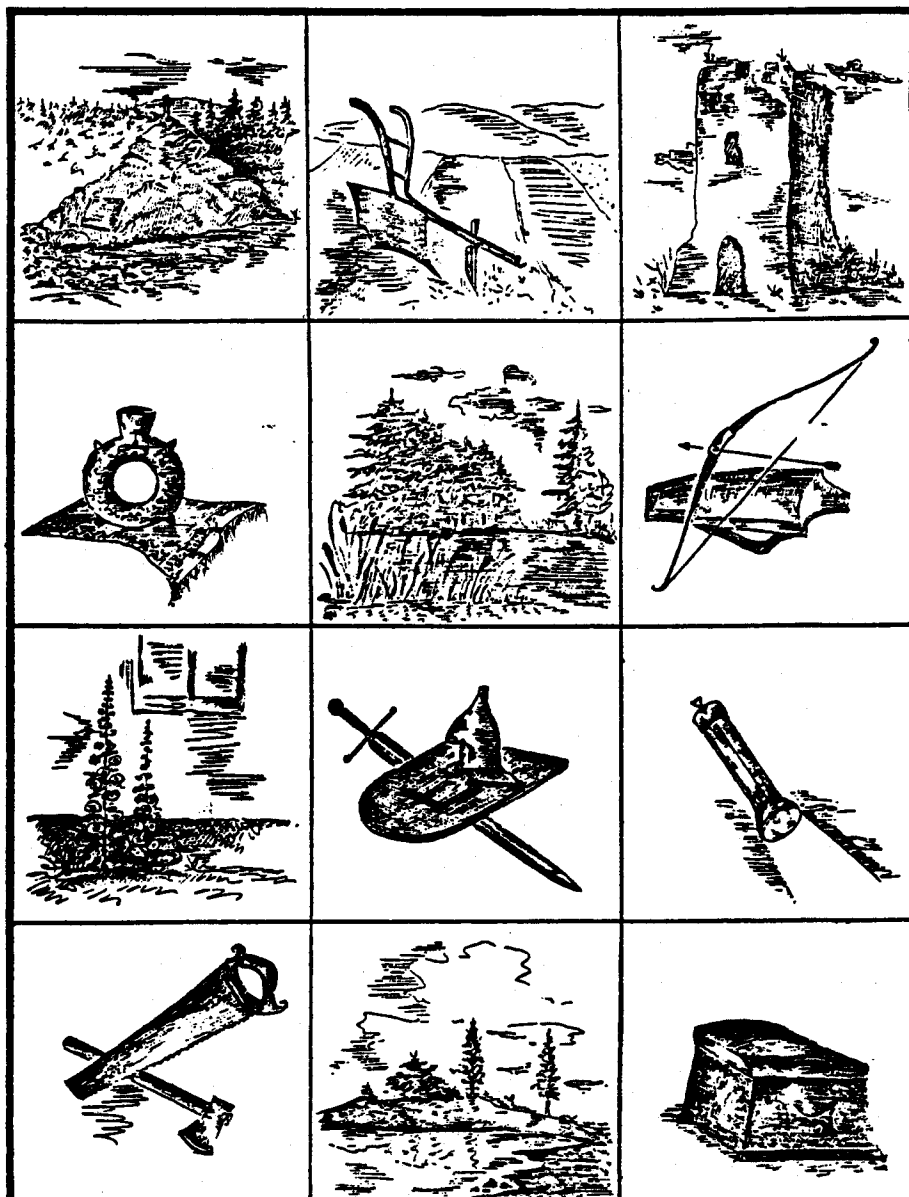
Перший рядок: Камінь Довбуша в Карпатах (Хто був Довбуш?).

Плуг. Вежа короля Данила біля Холма.

Другий рядок: Пляшка „михайлик". Очерети. Лук та сагайдак княжих отроків.

Третій рядок: Квітка мальви біля хати. Щит, шолом та меч княжих дружинників. Новацька ліхтарка.

Четвертий рядок: Пилка та скира. Краєвид із Полісся. Різьблена скриня.

Із Природничого Записника

Анатоль Вовк

ЯКИЙ ЦЕ БУР'ЯН:

Недавно на цій сторінці дали ми огляд українських назв найпоширеніших декоративних квітів. Але, як це відомо любителям квітництва та городництва, намає квітників, городів чи травників без бур'янів. Адже тим любителям доводиться весь час з ними боротися.

Чи не тому, що бур'яни такі малоприємні та надокучливі, про них у нас майже нічого не пишуть; тим то навіть любителі природи часто не знають їхніх українських назв. Тому в цій статті подамо — в двох мовах — назви тих бур'янів, що найпоширеніші в Північній Америці, а зокрема в її північно-східній частині. З огляду на місце, наш вибір мусить бути обмежений як щодо родів, так і щодо видів цих зіллястих (трав'янистих) рослин. До прикінцевого списку назв додаємо ще й ботанічні латинські назви тому, що маючи їх, зацікавлений темою читач може знайти у словниках, енциклопедіях та довідниках більше інформації в інших йому зрозумілих мовах.

Показово, що Америка має чимало бур'янових рослин спільних з Європою, хоч в загальному американська флора відмінна від європейської, а в тому й від української. Це тому, що ці спільні Європі і Америці рослини, подібно як люди, виїмігрували з одного континенту на другий а то ще й дісталися сюди „зайцем“. Насіння цих бур'янів приїхало сюди кораблями, чи то як завезення привезеного сюди зерна або іншого насіння, чи то попавши в корабельний баласт, який висипали на бережжях Нового світу. Такі завезені рослини науковці називають екзотами. У прикінцевому списку назв такі завезені з Європи до Америки бур'яни позначені зіркою.

Мабуть, у цій Америці відома рослина з англ. назвою dandelion. Її усталена ботанічна українська назва є КУЛЬБАБА. На весні або раннім літом її яскравожовті квіти-кошички, що стримлять з розетки зубчастого листа, розквітні по луках, придоріжжях, а то й травниках цілого континенту.

За першість у засмічуванні підміських морогів, мурав і виплеканих газонів може змагатися з кульбабою інший бур'ян, якого англ. назва plantain. Його українська ботанічна назва є ПОДОРОЖНИК, хоч багатьом чита-

чам, головню ж з Західної України, ця рослина більше відома як „бабка“. В Америці поширені обидва види подорожника, що росте на нашій батьківщині — подорожник широколистий і вузьколистий.

Дуже невibaгливим щодо ґрунту є бур'ян СПОРИШ, якого англ. назва є knotweed. Розетки його сланких, лежачих, вузлуватих стебел можна знайти на відкритих місцях на найтвердшому ґрунті, де трава не хоче рости, близько людських осель, у щілинах між плитами тротуарів, на краях стежок тощо. (Тут слід зауважити, що назву „спориш“ в Західній Україні, засвоєну, мабуть, під польським впливом, вживали для „чорного жита“ — паразитного грибка у колосках жита, що має лікарський вжиток. Його англ. назва є ergot, а ботанічна українська — РІЖКИ.)

До найгірших ворогів тих, хто хоче втримати травник чи город вільним від бур'янів, належить бур'янова трава з англ. назвою crab grass. Ця „травка-імперіаліст“ в гарячу погоду виростає всюди, де лише є порожнє місце, корениться, розростається в купини, що легко переносять посуху. Її українська назва (що є калькою латинської) є ПАЛЬЧАТКА, від її суцвіття, що нагадує розставлені пальці.

Кожний, хто терпить від алергії спричиненої пилом рослин, відомої (неправильно) як „сіна гарячка“ (англ. hay fever) повинен бути обзнайомлений з рослиною, яка чи не найбільший винуватець його терпіння. Це дуже поширений бур'ян з англ. назвою ragweed. Він занесений і на Україну, де його вважають за злісний карантений бур'ян. За українську ботанічну назву, для нього взято його роду латинську назву (у транслітерації) — АМБРОЗІЯ.

До шкідливих бур'янистих рослин тубільних в Америці, але невідомих в Україні, треба зарахувати ОТРУЙНИЙ ПЛЮЩ, англ. poison ivy. Ця докучлива, часто витка рослина, отруйна на дотик. В багатьох людей вона спричиняє зачервоніння шкіри, пухирі, свербіння та інші ознаки хемічного опіку оліїстою речовиною, яку містять усі її частини. Цей бур'ян росте в придорожніх хащах, на підліссю, а також часто обплітає цілі дерева своїм блискучим трійчастим листям.

По городах, придорожжях та на неужитках часто подибуємо також добре відомий в Україні бур'ян ЛОБОДУ. (Її листя їстівне і його можна використовувати подібно як шпинат). В англ. мові лобода має кілька назв.

Одна з них *pidweed* двозначна, бо вживається ще і для іншого, поширеного як в Україні, так і тут, бур'яну — ШИРИЦІ. (Близькі родичі шириці — інші види роду *Amaranthus* — відомі як декоративні садові рослини, який одна має навіть назву КРАСА. КРАСА.)

Не тільки кульбаба, але ще й інші бур'янисті рослини мають гарні квіти. Тут треба назвати ПЕТРОВІ БАТОГИ. (анг. назва *chicory*) з гарними, зірчастими, блакитними квіточками на довгих стеблах — „батогах”; золотожовті китиці суцвіть ЗОЛОТУШНИКА (анг. *goldenrod*), а також граціозні білі окружки-парасольки ДИКОЇ МОРКВИ, яка в англійській мові, крім аналогічної назви *wild saffrot*, має ще й другу історичну — *Queen Anne's lace*. Усі ці досить високі рослини — бур'яни для одних, дикорослі квіти для інших — ростуть на придорожніх смугах, по луках, кам'янистих узбіччях і невжитках.

З інших бур'янів, завезених з Європи в Америку, українцям болісні спомини навіває рослина ЧОРНОБИЛЬ. Від неї в нашій батьківщині названо містечко, де сталася понад рік тому найбільша у світі ядерна катастрофа. Ця рослина, що має анг. назву *mugwort*, є поширена на території північно-східної частини ЗСА та південно-східної Канади.

У списку бур'янових рослин, що йде далі, українські назви — це назви і усталені і рекомендовані українськими ботаніками. Кожний з тих бур'янів має, як і велика більшість інших рослин, ще й інші часто навіть дуже поширені назви. Бажаючи поширювати цю усталену вже номенклатуру, їх тут не подаємо, а рекомендуємо читачам уживати назв у списку.

Як вже згадано, бур'яни зазначені зіркою, це „асимільовані емігранти”. Зірка в дужках означає, що в Америці ростуть як тубільні види даної рослини, так і екзоти.

НАЙПОШИРЕНІШІ БУР'ЯНОВІ РОСЛИНИ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

(зокрема півд.-східної Канади та півн.-східних ЗСА)

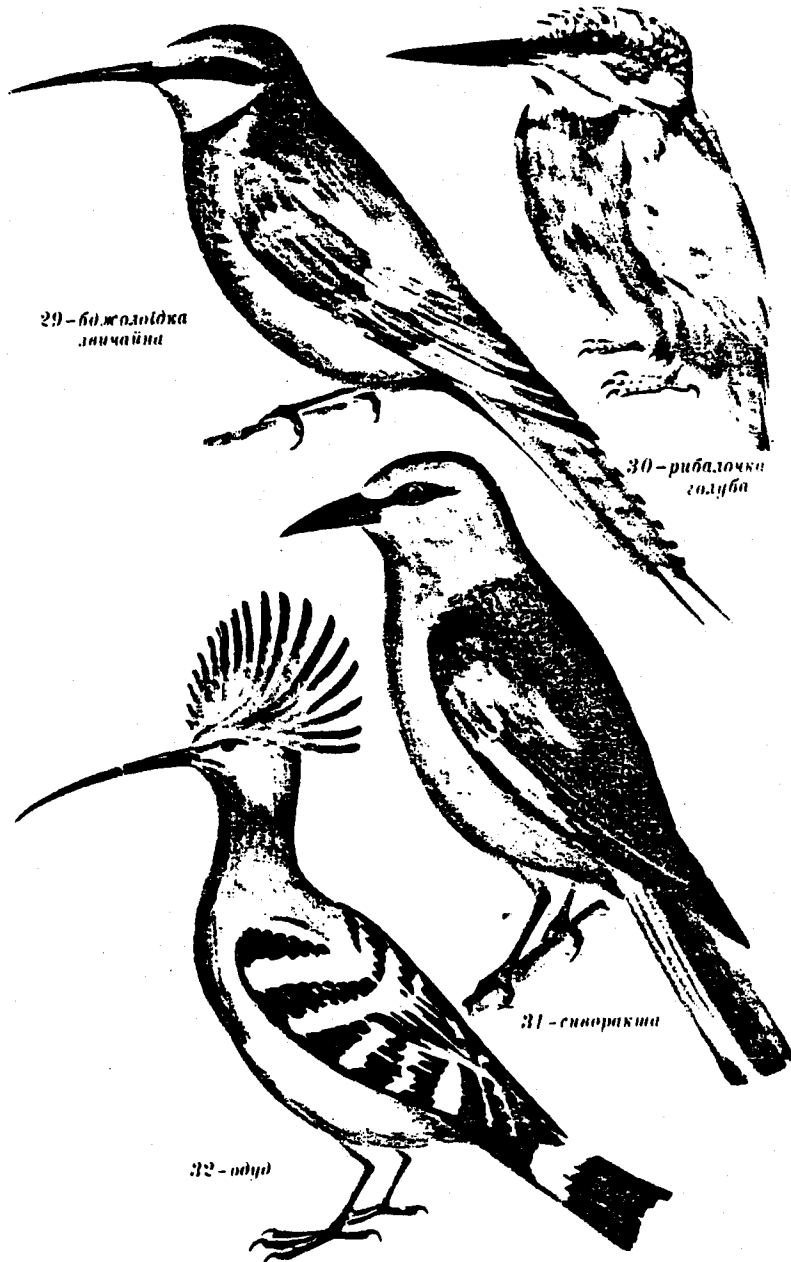
- bindweed*. **Field bindweed* (*Convolvulus arvensis*) — березка (польова)
Hedge bindweed (*Convolvulus sepium*) — плетуха (звичайна)
brome grass, brome (*Bromus, some 100 species*) — стоколос
 * *burdock* (*Arctium*) — лопух
 * *Canada thistle* (*Cirsium arvense*) — осот (польовий)

- chickweed*. *) *Common chickweed* (*Stellaria*) — зірочник
 (*) *Mouse-eared chickweed* (*Cerastium*) — роговик
 (*) *Sandwort* (*Arenaria*) — піщанка
 * *chicory* (*Cichorium*) — Петрові батоги, цикорій (дикий)
couch grass, quack grass (*Agropyron repens*) — пирій
crab grass, (Digitaria sanguinalis) — пальчатка
 * *cinquefoil* (*Potentilla species*) — перстач
 (*) *dock* (*Rumex species*) — шавель
dodder (*Cuscuta*) — повитиця
 * *galinsoga, French weed* (*Galinsoga*) — незбутниця, галінсого
glasswort (*Salicornia europaea*) — солоніць
goldenrod (*Solidago species*) — золотушник
 (*) *goosefoot, lamb's-suarter, — pigweed* (*Chenopodium species*) — лобода
 * *gromwell* (*Lithospermum*) — горобейник
 * *ground ivy, gill-over-the-ground* (*Glechoma hederacea*) — розхідник
 * *knotgrass* (*Polygonum aviculare*) — спориш
 * *mugwort knotweed* (*Arthemisia vulgaris*) — чорнобиль, полин звичайний
 * *oxalis* (*Oxalis species*) — квасениця
 * *pigweed 1. (Amaranthus species)* — шириця (лободоподібна), 2. see *Goosefoot*
 * *plantain. Broad-leaved plantain* (*Plantago major*) — подорожник великий
Narrow-leaved plantain (*Plantago lanceolata*) — подорожник ланцелистий
poison ivy (*Rhus toxicodendron*) — отруйний плющ,
 * *puslane* (*Portulaca oleracea*) — портуляка звичайна, портуляка городня**
ragweed (*Ambrosia species*) — амброзія
sedge (*Carex species*) — осока
 (*) *smartweed* (*Polygonum species*) — гірчак (див. теж. *knot-grass*)
 (*) *sorrel* (*Rumex acetosella*) — шавель горобячий
 * *sow thistle* (*Sonchus, esp. S. oleraceus*) — молочак (городній), жовтий осот
 * *weltd thistle* (*Corduu crispu*) — будяк кучер'явий
 * *wild carrot, Queen Anne's lace* (*Daucus carota*) — дика морква.
 ** Одначе близькоспоріднена рослина портуляка великоквіта (*Portulaca grandiflora*) — це гарна квітникова рослина, а не бур'ян.

/ "Свобода" /

Ч И З Н А Є Ш Т И Х П Т А Х І В ?

/Подав: Старий Орел/.

РОЗГАДАЙТЕ?

ЗАГАДКИ - ПТАШКИ

1. В день мовчить, а вночі кричить. (сова)
2. Швидко скрізь цей птах літає,
Безліч мушок поїдає,
За вікном гніздо будує,
Тільки в нас він не зимує. (ластівка)
3. Які ноги, такий ніс,
По болоту ходить скрізь
Хату на хаті має
Жабам рахунок знає. (лелека)
4. В мене є великий хист
Я співаю як артист
Спів мій радісний усюди
Дуже люблять слухать люди. (соловей)
5. Маленький, сіренький,
Надворі гуляє,
Кришечки збирає,
В зимі не відлітає. (горобець)
6. Вірно людям я служу,
Їм дерева сторожу.
Дзьоб міцний і гострий маю
Шкідників ним здобуваю. (дятель)

/Подав: Старий Орел/.

Примовки

До шастя ключі знайдуш в голові.

ж ж ж

Не все в середу Петра.

ж ж ж

Сміється, як дурний до сира.

ж ж ж

Як не помастиш, то не поїдеш.

ж ж ж

Де чорт сам не може, там бабу пішле.

ж ж ж

Не все золото, що блищить.

ж ж ж

Судженого і конем не об"їдеш.

ж ж ж

Пішло, як по маслі.

ж ж ж

Згода буде, незгода руйнує.

ж ж ж

Ні пес, ні баран.

ж ж ж

Хто на гарячій попикся, той на зимне дус

ж ж ж

Вдарш об стіл, а ножиці обізвуться.

ж ж ж

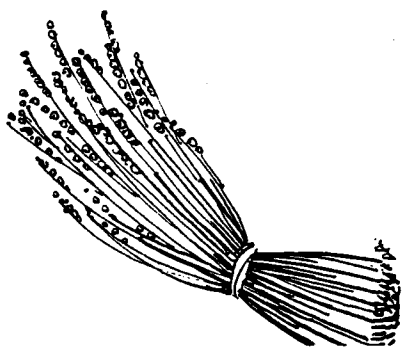
За Віру Христову!

Свято Маковея

Наша Церква святкує пам'ять мучеників Маковеїв 14-го серпня. Маковеї жили у часах, коли Ізраїль був під пануванням сирійців (4 сторіччя перед Р. Х.). Сирійський цар Антіохій знаний був через жорстокість. Він палив святі книги, карав мучиничою смертю людей, коли трималися законів своєї церкви, традицій свого народу. Такими мучениками за свою віру і вірність своєму народові були Маковеї — мати та її сім синів.

Гарними звичаями згадує наш народ цих мучеників. Ранком дівчора, дівчата і старші спішать до церкви із в'язанками квітів: купчиків, васильків, маків, любистку, материнки та ін. Між квітами достиглі голівки маку. Весною розсівають мак по городі, а сухі квіти на свято Благовіщення дівчата влітають до кіс, "щоб не випадало волосся".

Старенька бабуня Козелецька з Києва, що жила до 1890 року (їй було 120 років) згадувала часи, коли на місці теперішнього Хрещатика росли хаші, старезні дуби та осокори. На Маковея сюдою над Дніпро з'їжджалися кияни святити воду і квіти. Чоловіки в козацьких одягах, жінки у пишних міщанських вбраннях. А запах квітів линув далеко разом з хвилями Дніпра.

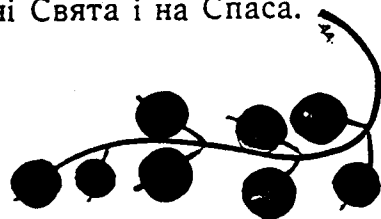

Свято Спаса

Преображення Господнє, або Спаса, святкує Церква 19 серпня. Свято, це пам'ятка тієї події, коли Христос після Воскресення давав на Оливній горі своїм апостолам заповіт: "Ідіть у світ і навчайте Євангелії усі народи, хрестивши їх в ім'я Отця, і Сина і Святого Духа. Я буду з вами завжди до кінця віка". Після цього Ісус підніс руки й благословив апостолів. А згодом Він повільно віддалявся в небо. Там Христос сидить з правого боку Отця свого.

На Спаса у церкві святять груші, яблука, мед і обжинкові вінки. Колись побожні люди до Спаса не їли садовини. Щойно посвятивши свячену садовину, могли її їсти. Їли освячені фрукти за святочним столом. Запивали виноградним або яблуневим вином, "щоб садовина родила".

Перед Спасом є два тижні посту. Спаса — це і день поминання мертвих родичів. За народнім повір'ям мерці з'являються на світ у Страсний Четвер, на Зелені Свята і на Спаса.

ЦАРЮ НЕБЕСНИЙ

Царю небесний, Утішителю, Душе істини,
що всюди еси й все наповняєш,
Скарбе Дібр і Життя Подателю,
прийди й вселися в нас,
і очисти нас від усякої скверні,
і спаси, Благий, душі наші

МУЧЕНИКИ МАКАВЕЇ

Сирійський цар Антіох заволодів країною і жорстоко переслідував юдеїв, щоб примусити їх покинути батьківську віру та давні звичаї. Багато з них зрікалося віри в одного Бога, ставали поганями. Але були й такі, що краще приймали муки й смерть, але не ставали зрадниками віри.

Такими, що воліли краще смерть, а ніж поганьблене життя, були мученики Макавеї — сім братів та їх мати Соломія. Сам Антіох звелів віддати братів на муки, коли ті відмовилися покинути віру батьків і вклонитись ідолам. Розпочав від найстаршого брата. Мучили його у присутності інших, щоб ті, бачивши муки брата, піддалися намові. Муки його були найжорстокіші. Так зробили із усіма братами по черзі. Залишився тільки найменший брат — маленький хлопчик.

Щоб намовити хоч одного Макавея, Антіох звелів привести матір їхню Соломію і сказав їй:

— Пожалій хоч цього малого свого сина, скажи йому, щоб не наражав себе на муки і смерть.

Але Соломія сказала своєму найменшому:

— Сину, ти бачив, як цей лютий кат замучив твоїх братів за те, що любили свого Бога, свій Рідний Край, свій народ та свої святощі. Будь же і ти таким, як вони. Не бійся смерті. Усі ми помремо для того, щоб воскреснути до життя вічного, що його вже ніхто не відбере від нас.

Несамовито лютував Антіох. Придумував страшні муки для відважного хлопчика, але ніщо не зломило його відваги і він, як герой, як святий мученик умер на очах своєї матері.

Замучив він і героїню матір — Соломію.

Свята Христова церква згадує пам'ять їхню 14 серпня.

Увесь рід Макавеїв уславився від-

вагою та любов'ю до своєї батьківщини. Пізніше один з їх роду, Юда Макавей, став на чолі тих, що боронили свої святощі, і звільнив від чужинців свій Рідний Край, очистив від поганства храм Єрусалимський та оновив у ньому законні Служби Божі.

НАШЕ ГАСЛО:

„ЗА ВІРУ

ХРИСТОВУ!”

Свято Здвиження

Двадцять сьомого вересня припадає свято Воздвиження Чесного і Животворчого Хреста Господнього, або як звуть це свято у народі “Здвиження”. Свято святкуємо на пам'ятку знайдення хреста, на якому був розп'ятий Христос. Це сталося за панування Константина і Олени — візантійських володарів.

У вересні настають холодні дні і птахи відлітають до вирію. Вирій за народньою уявою — це тепла країна. Тут ніколи не буває зими, тут живуть тільки птиці і гади: птахи в долинах, гади на горбах. Першою до вирію летить зозуля, бо вона є ключницею вирію: у неї, мовляв, “ключ золотий від цієї країни”. До вирію повзуть і гади. Через це в день Здвиження небезпечно ходити в ліс.

/“Готуйсь”/

РІЙ „БУДІВНИЧІ ЦЕРКОВ” У ТАБОРІ НОВАЧОК

(Розмову про церкви треба підготувати грою. На терені табору поховані образки українських церков. Новачки мають їх познаходити. Коли вже всі будуть в руках новачок, відбувається гутірка. Новачки приглядаються до образків церков, а сестричка пояснює, що то за церкви).

— Пригляньтеся добре фотографіям церков! Це церкви, що були, або ще є в Україні. Бачите, що поміж ними є різниця — яка?

— Церкви, що є в містах, кам'яні, а ті, що на селах — дерев'яні, — викрикували догадливіші новачки.

— А чи не могли бути муровані церкви і на селах? — питала сестричка.

— Мабуть були муровані й на селах! — відповіла старша новачка Оксана, що любила книжки. — Бо в давнину в церквах люди ховалися перед ворогом. Церкви були твердинями.

— Сестричко, але ж татари зруйнували Десятинну Церкву в Києві, хоч вона і була мурована?... — сумно завважила Софійка.

— Так, Софійко! Але татари були жорстокими й вони хотіли замість християнських церков у цілій Європі мати свої магометанські мечети, — відповіла сестричка. А які церкви знаєте, що їх будували князі?

— Свята Софія! Її збудував Ярослав Мудрий! — я знаю! — гукала Надя.

— Оце вона в мене. Тут і написано рік 1037.

— А над Золотими Воротами була Церква Благовіщення! — поспішила Оля.

— А дуже багато церков будував гетьман Мазепа. А також князь Володимир Мономах і Ярослав Осмомисл! — ми знайшли образки їх! Ми бачили! — викрикнули кілька новачок.

— А не Січі Запорізькій була Церква св. Покрови — Матері Божої. Нам розповідала вчителька, що коли в цій Церкві отець читав Євангелію, козаки витягали шаблі з піхов до половини, а це був знак, що вони готові були боронити Христової Віри кожної хвилини, — розповідала Любля

— А хто знає, які церкви були і є у Львові? — запитала сестричка.

— Святого Юра! Успенська церква, або Волоська звать її люди? Я знаю, в Церкві св. Юра є такий старий славний дзвін „Дмитро”, такий старий ще з часу короля Данила. А я ще знаю з історії, що при Успенській Церкві тоді, коли не стало вже князів, а поляки дуже гнобили українців, при тій церкві було Успенське Братство — така організація, що будувала церкву, мала друкарню, школу, воно опікувалося хворими.

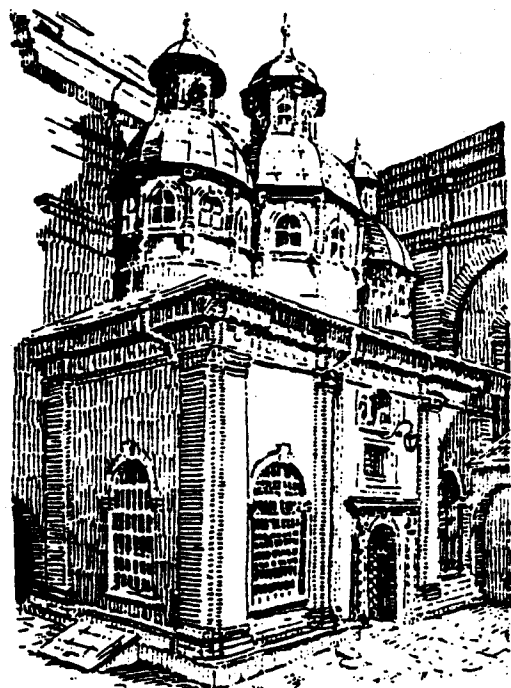
— А чи тільки у Львові було таке Братство? — запитала сестричка.

— Ні, ні! Було славне братство й у Києві, у Луцьку, у Володимирі, у багатьох інших містах України. А нам у школі розповідала вчителька про Почаїв. Там була Лавра — така велика церква, де є чудотворна ікона Божої Матері. В українських церквах — казала вчителька — є багато чудотворних ікон. Одну забрали поляки, тепер вона у них і до неї приходять люди здалека молитися, — поспішала все розповісти Надійка.

— Я знаю як вона називається — Ченстоховська ікона! — відізвалася Оля. — Я чула — тато мамі читав про це все.

Після цього сестричка розповіла про дерев'яні церкви, яких було в Україні дуже багато, але вони тепер занедбані, опущені, поруйновані. На сході України їх уже майже нема, руйнують і на заході. А дерев'яні наші церкви дуже своєрідні, збудовані в українському стилі. Їх будували з грубих пнів та з дощок, що на рогах позакладані одна на одну. Це були дуже сильні будови, вони могли перетривати віки. Наші церкви звичайно мають три частини, або п'ять чи дев'ять. Головна, сапелня частина вища й ширша. Стіни

поділені на поверхи маленькими дашками. Дах — це дощечки прибиті до поперечок. На верху церкви є хрест. Під хрестом є звичайно пів-місяць — знак

Каплиця Трьох Святих у подвір'ї Успенської Церкви у Львові

перемоги християнства над магометанською вірою. Біля церкви наші люди будували окремі вежі-дзвінниці, хоч є й такі церкви, що в них дзвони є у найвищій частині під куполами. У давнину дзвіниці служили також для оборонних цілей — звідтам видно було — чи йде на Україну ворог.

Новачки слухали цієї розповіді уважно, бо сестричка показувала багато знімок — і тих, що їх новачки познаходили під час гри й інших, що були у великих альбомах. А закінчилася ця розповідь обіцянкою сестрички, що вона ще другого разу розкаже й про кам'яні церкви в містах.

За Лесею Храпливою-Щур

МОЛИТВА ДО АНГЕЛА ХОРОНИТЕЛЯ

Ангеле Божий,
хоронителю мій,
Ти все при мені стій,
рано, ввечір, вдень, вночі,
будь мені до помочі.
Стережи душу і тіло
І заведи мене
до вічного щастя в небі,
Амінь.

ОТЧЕ НАШ

Отче наш,
Ти, що єси на небесах,
нехай святиться ім'я Твоє,
нехай прийде царство Твоє,
нехай буде воля Твоя,
як на небі так і на землі.
Хліб наш насущний
Дай нам сьогодні,
і прости нам довги наші,
як і ми прощаємо
довжникам нашим,
і не введи нас
у спокусу,
але визволи нас
від лукавого.
Амінь

МОЛИТВА ДИТИНИ

Зішли, Боже, ласки
На дітей маленьких,
Щоб ми виростили
На потіху неньки.

Май, Боже, в опіці
Всю нашу родину,
Глянь ласкавим оком
Ще й на Україну.

Вісті зі З.С.А.

43

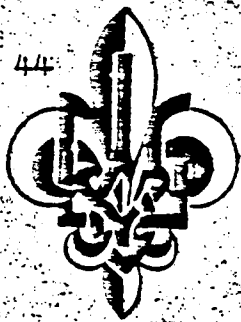
I. Табір 7-річних.

1. Нова КПСтаршина дала мені дозвіл на переведення пробної табірної програми для 7-річних новачат /24.І.1988/.
2. Справа новацької програми: Програма виховання 7-річних була накреслена мною головним булавним УПН-ів, в 1978 р., але вона не є ще здійснена по сьогоднішній день. Я задумав зреалізувати важливішу частину програми на таборі 7-річних у часі 9 - 23.УІІ. ц.р. на Бобрівці. Згадана оселя є невеликого розміру, а новацькі табори, що відбуваються на ній, мають більше родинний характер. Тому вона найкраще надається для наймолодшого новацтва у його перехідній фазі від дому до справжнього тритижневого табору. Програма буде переведена в межах новацького табору, як його підтабір. Програма є складена на час 2 тижнів, який згідно з моїм досвідом і знанням є достатнім для табірних занять новачат, що вперше таборуватимуть. У програмі табору крім звичних табірних занять буде вперше переведений історичний ігровий комплекс "Сторожі родинного вогнища", який згідно з новим правильним УПН, /що вже багато років чекає на його введення/, є вимогою для досягнення першої новацької проби. Отож, як бачите, поширена, усучаснена програма новацького виховання знаходиться у перехідній фазі. Програма й методи здійснення мусять бути перевірені, заки будуть передані для загального вжитку у виховній діяльності новацтва.
3. Загальні інформації:
 - а/. Підтабір 7-8-річних відбудеться у часі 9 - 23.УІІ.88 на Бобрівці, Колбрук.
 - б/. Учасники: 7-8-річні новачки й новачки, що вперше таборуватимуть.
 - в/. Число учасників: 12 - 20. Підкреслюю - число є обмежене до місця в будинку.
 - г/. Час тривання табору: 2 тижні.
 - ґ/. Я вестиму цей підтабір і здійснюватиму програму, що включатиме історичний ігровий комплекс "Сторожі родинного вогнища".
 - д/. Виховниці/виховники: новацькі виховники, що здобули ступінь новацького впорядника чи гніздового й успішно відбули передтабірну майстерню.

II. Майстерня

1. Мета: Вивчення питань виховання 7-8-річних новачат; зазнайомлення з табірною програмою та методами її здійснення.
2. Час і місце: 2-8.УІІ.88 на Бобрівці, Колбрук, Конн.
3. Учасники: Початково майстерня була подумана для членів проводу підтабору, тобто новацьких виховниць/ків, що здобули ст. впорядника чи гніздового. Референт новацького вишколу, С.О. Асьо, погодився на те, щоб у майстерні могли брати участь також зацікавлені вихованням наймолодших новачат оформлені члени Пласту із станиць. Питання участі пластунок-матерів є відкрите. Число учасників майстерні є обмежене до 24.
4. Фінансові справи полагоджує пл.сен. З.Ушак, таб.реф. ОТК-Бобрівка.
5. Хто є зацікавлений працювати із 7-8-річними на таборі чи в станиці, хай згодоситься на подану внизу адресу керівника майстерні по змозі якнайскоріше.

С к о б ! Г о т у й с ь !

ПЛАСТ

Організація Української Молоді
plast, ukrainian youth organization, inc.

144 SECOND AVE, NEW YORK, N.Y. 10003 Tel. 475-6960

Крайова Пластова Старшина в ЗСА

Виховний сектор
Діловод Новацького Вишколу

15. лютого 1988р.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

В И Ш К І Л на ступінь Новацького/ої Впорядника/ці

Цього літа вишкіл на ступінь Новацького/ої Впорядника/ці відбудеться від 6-го до 20-го серпня 1988 р. на пл. оселі "Новий Сокіл", North Collins, NY. Заохочуємо всіх що хочуть бути братчиками/сестричками або що вже працюють з новацтвом відбути цей вишкіл.

ПЕРЕДУМОВИ УЧАСТИ У ВИШКОЛІ Є ТАКІ:

- закінчених 16 років життя.
- ДРУГА проба УПЮ
- письмова опінія зв'язкового або кошового
- вплачення оплати \$225 (чек виставити на Plast, Inc.)
- переслати анкету зголошення із оплатою та опінією зв'язкового/кошового на адресу КПС до 1 червня 1988р.

Число учасників на вишколі буде обмежене, тому просимо додержуватися реченця зголошень.

Якщо кандидат не має закінчених 16 років життя, але в станиці є велика потреба виховників, або кандидат вже працює як новацький впорядник, то в такому випадку треба долучити прохання від станиці, щоб такий кандидат був прийнятий.

Просимо звернути увагу на те, щоби кандидат/ка ВОЛОДІЛИ ДОБРЕ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ, та мали БАЖАННЯ стати новацькими впорядниками.

Готуйсь!

С К О Б !

Мілена Самокіш
Голова виховного сектора

Др. Аскольд, ОХ
ст. пл. Аскольд Винників, ОХ
Діловод новацького вишколу

Вісті з Канади

45

Чисельний Стан УПН.

(а) УПН-ів				
Станиця	Гніздо	число	вписані в осени	перейшли до УПЮ
Вінніпег	ч. 1. „Лісові Звірі”	41	неясно	
Гамільтон	рій „Тигри”	9		
Едмонтон	ч. 6. „Працьовиті”	28 (17)	7	9
Калгарі	нема відомостей			
Монтреаль	ч. 3. „Хлопці Зеленого Бору”	4	нема звітів	
Оттава	рій „Пантери”	3	0	0
Ст. Кетеринс	рій „Вовки”	11	0	0
Торонто	ч. 5 „Юні Лицарі” ч. 7 „Карпатські Звірі”	42 36	16 9	0 0
Разом		162 + Калгарі		

(б) УПН-ок.				
Станиця	гніздо	число	вписані в осени	перейшли до УПЮ
Вінніпег	ч. 8. „Крилаті”	28	8	6 (в січ.)
Гамільтон	рій „Горобчики”	3		
Едмонтон	ч. 6. „Працьовиті”	28 (11)		
Калгарі	нема відомостей			
Монтреаль	ч. 4. „Пташата”	6	нема звітів	
Оттава	рій „Волошки”	2	0	0
Ст. Кетеринс	рій „Зайчики”	10	2	0
Торонто	ч. 2. „Перелетні” ч. 10. „Весняні Квіти”	34 39	10 7	9
Разом		134 + Калгарі		

ЛИПЕНЬ

Н	П	В	С	Ч	П	С
		1 Леонтія	2	3 Методія	4 Юлії Юліяна	5
6 Ізяслава	7 Івана	8	9	10 Йоанни	11	12 Петра Павла
13	14 Косми Дем'яна	15 Марії	16	17 Андрія Марти	18 Кирила Методія	19
20	21	22	23 Антонна	24 Ольги Любомира	25 Володимира	26
27	28	29 Марини Вероніки	30	31 Олесяна		

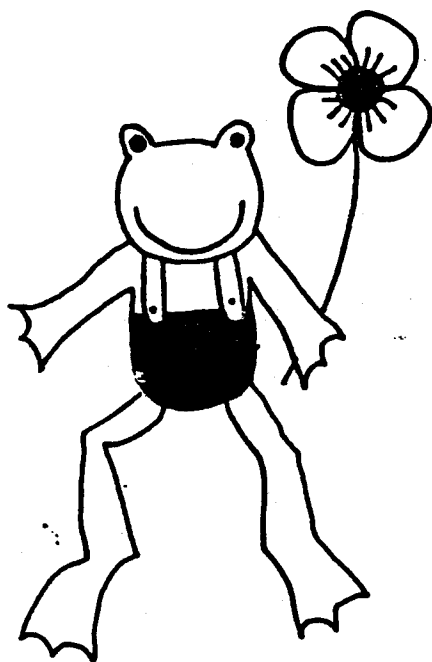
МНОГАЯ ЛІТА!

Святкуймо на

таборі день

іменин наших

товаришів!

СЕРПЕНЬ

Н	П	В	С	Ч	П	С
					1	2 Іллі
3	4	5	6 Христия Боруса і Гліба	7 Анни Христофора	8	9 Климентя Олега
10	11	12	13	14	15	16 Всеволода
17	18	19	20	21 Мирона Леоніда	22 Матвія Маркіяна	23 Іриня
24	25	26	27	28	29	30

ЛІТО

/"Таборова Книжечка"/

Зелена водичка,
Прозора водичка,
Край водичка дубочок,
За дубочком лісочок.
А у лісі ягідки,
І квітоньки, і пташки,
І зайчики малесенькі,
І білочки рудесенькі.

Скільки краси ми не побачили

Новачки з гнізд "Весняні Квіти", "Крилаті", "Щебетушки" прибули нарешті до табору. Поселилися у куренях серед зелених трав, дерев, над синім плесом озера.

— Сестричко, що ми будемо робити завтра? — питалися наймолодші "Ластівки". Вони вперше в таборі.

— Що робитимемо? Повно роботи! Треба мені раненько встати, щоб як-так налагодити наше таборове життя. Завтра ви підете розглянутися довкола, — заклопотано відповіла сестричка Марта, — комендантка табору.

— А може, ми вам поможемо! Ми також рано встанемо! — радісно закричали "Ластівки".

Ніяк не можна було заснути цієї першої ночі в таборі. Замість "нічної тиші" був великий вереск, бігання до "сірого домику", обертання на всі боки, шептання і навіть плачі. Аж над ранком усе заснуло твердим сном.

Не спала тільки сестричка Марта. Вона, мабуть, і не роздягалася. Скільки разів вона заглядала до кожного куреня, щоб заспокоїти новачок.

На світанку сестричка Марта тихо відчинила двері. Вийшла надвір. Довго

СЕРПЕНЬ

Ходить серпень нивами,
Нивами шумливими —
Поросло за літечко
Височенне житечко!

Дзвонить серпень косами,
Випадає росами
На густі, як тернища,
Пшениці та стернища.

Пахне серпень гречками,
Молоком, овечками
І гуде жниварками,
А в лугах косарками.

Василь Шевчук

стояла, дивлячись довкола. Аж тут одна за одною з куреня повибігали "Ластівки".

— Ой, сестричко, дивіться! Там певне пожар великий! — стримано вигукнули.

Сестричка усміхнулася.

— А хіба ви ніколи не бачили, як сонце сходить?

— Ні, не бачили! Ми ніколи так рано не вставали.

— Дивіться, — сказала сестричка. — Побачите раз — захочеться дивитися на це чудо щодня.

Потім вони пішли в напрямі сусідньої ферми. Перед ними жовтіло пшеничне поле. Соняшні промені блищали в крапельках роси. У блакитному небі співав жайворонок. Діти стояли, немов зачаровані.

— Ой, чудове ж сонечко і поле, і світ цілий! Невже щодня так гарно?

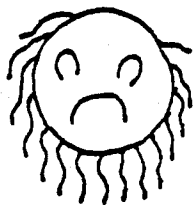
— Щодня стільки краси довкола нас!

— А ми стільки ранків проспали, стільки краси не побачили!

Сестричка Марта заохотила новачок, щоб написали свої враження із цієї зустрічі із сходячим сонцем до таборової хроніки, щоб намалювали все те, що бачили. Заохотила їх також, щоб післали свої дописи і малюнки до "Готуйсь". А "Готуйсь" дуже чекає на них!

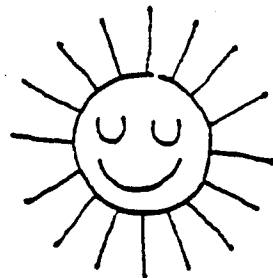
Сестричка Уля

/ "Таборова Книжечка" /

ОРЛЯЧА

ВЗВАГА

ТЕМА

ЦІЛЬ

ПРОГУЛЯНКА

ГРА

ЗМАГ

РОЗПОВІДЬ

МАЙСТРУВАННЯ

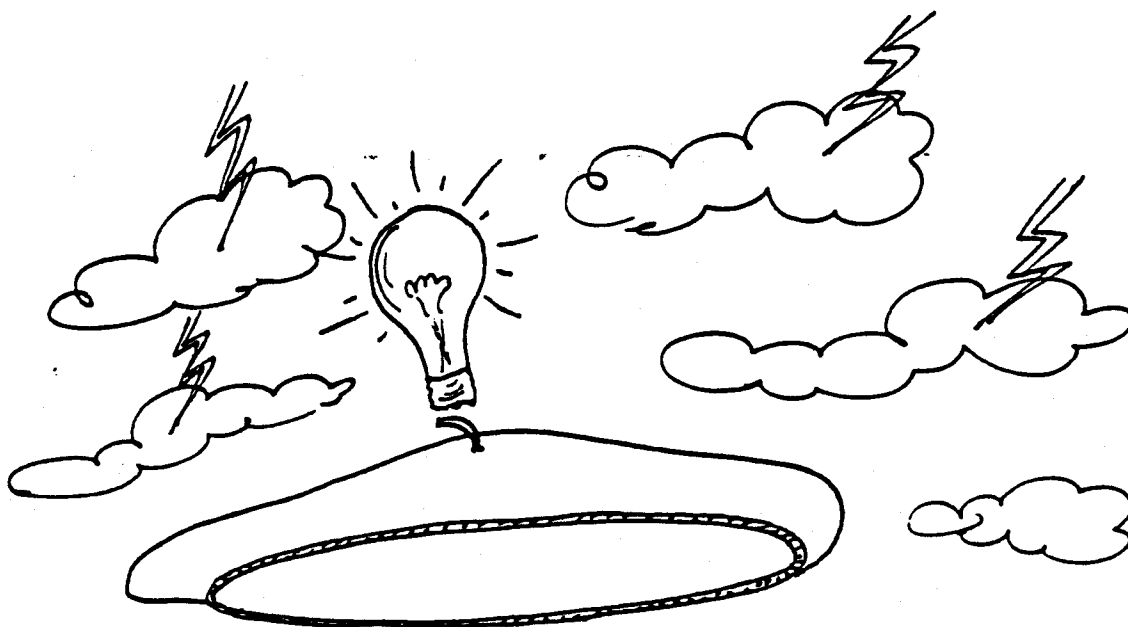
САМОДІЯЛЬНА ГРА

ПІСНЯ

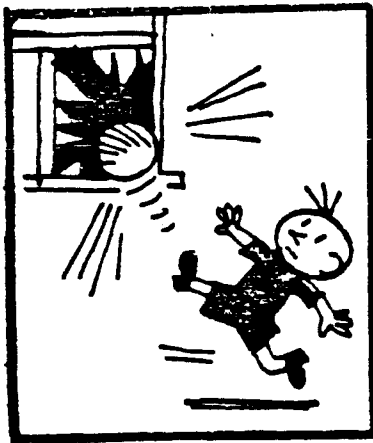
РИСУВАННЯ

ОБРЯД

НОВАЦЬКИЙ ТАНОК

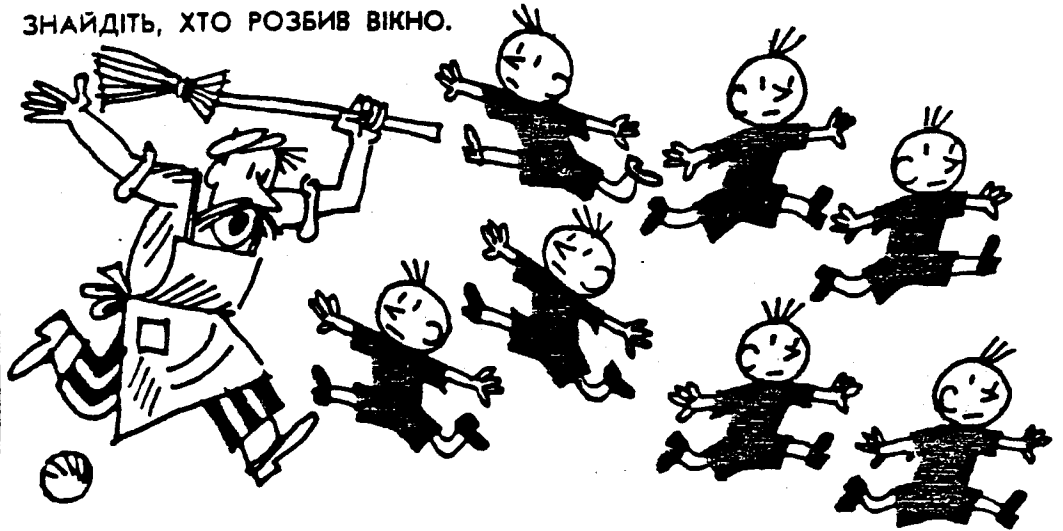

ЧИ ВСЕ ЦЕ МОЖЛИВО ВКЛЮЧИТИ В ОДНІ СХОДИНИ?

Малюнок-жарт А. ВАСИЛЕНКА

ЗНАЙДІТЬ, ХТО РОЗБИВ ВІКНО.

СКІЛЬКИ БУДЕ ?

Сергій Войтюк

Запитала в Тані Люда :

— Два і вісім — скільки буде ?

Морщить ніс кумедно Таня :

— Ну й заплутане питання . . .

— Ось, візьми цукерки в руки
І додай . . . Проста ж наука.

Таня враз підрахувала :

— Буде десять. Ох, як мало !

Малюнок 4.23

Модерне закінчення казки
про "Червону Шапочку".

ВОДА В АКВАРІУМІ

Микола Сингаївський

Мати донечку питає :

— Доню моя мила,
Ти в акваріумі воду
рибкам замінила ?— А навіщо, —
каже доня, —
так міняти скоро.
Ще ж не випили тієї,
що налила вчора.

ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ

Листи для Мудрої Сороки слати на адресу Редакції /див.: II стор. обкладинки/ з попискою: "Для Сороки".

ДОРОГА СОРОКО!

Я їду цього літа вперше до булави новацького табору. Чи там дійсно є кожного вечора по нічній тиші спільний вогник з братчиками?

Сестричка

ДОРОГА СЕСТРИЧКО!

Ти повинна подбати, щоби Твої новачки спокійно заснули, а під час нічної тиші забезпечити їм належну опіку. Часом діти будяться вночі й бояться незнамого оточення - тоді треба бути коло них і їх заспокоїти. Провід табору напевно подбає, щоби й булава мала належне відпруження й визначить відповідне чергування.

Сорока

ж ж ж

ДОРОГА СОРОКО!

Чи 7-літні діти не є замолоді на табір?

Братчик Ромко.

ДОРОГИЙ РОМКУ!

7-літні потребують спеціального підходу й окремої програми. Цього року на оселі "Бобрівка" /ЗСА/ Старий Орел вестиме підтабір для 7-літніх.

Сорока

ж ж ж

ДОРОГА СОРОКО!

Ми хотіли би мати в новацькому таборі кожної суботи вечірку для братчиків і сестричок. Але що тоді робити з новацтвом, щоби нам не перешкоджало?

Любитель модерної музики.

ДОРОГИЙ ЛЮБИТЕЛЮ!

У новацькому таборі першим обов'язком виховників є провести захоплююче довготривале дозвілля для новацтва. Виконавши цей обов'язок, зможеш спокійно забавлятися протягом решти року.

Сорока

ж ж ж

З Ч І С Т

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ДОКУМЕНТИ НА ІХ ДНІВ.....	2
ЖУРНОСТЬ СІРИХ ОРЛІВ	
Прогулянка - Сірий Орел Євген.....	5
Передтаборова Підготовка й Порядок Дня в Таборі - - Сірий Орел Наля.....	7
Виховник у Таборі - Сестр. Оксана Винницька.....	14
Сособиста оцінка виховника.....	15
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?	
Лісовик - Лариса Письменна.....	17
МАЙСТРУЄМО - Сірий Орел Євген	
Таборові Хрести з Прутів.....	27
Входні Ворота Табору.....	27
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Новацька Пісня - Яр. Славутич/Я. Барнич.....	28
Новацька Вечірня Молитва.....	28
САМОПІЯЛЬНА ГРА: "Червона Шапочка" - С. О. Владзьо Чельник.....	29
ІГРОВИЙ КУТОК	
Ціляння.....	32
Хустинка.....	32
Скарб Велетня.....	32
Гаричий М"ячик.....	32
Нам Додаток: Новацька Гра.....	32
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПУСНИКА	
Який Це Бур"як - Анатоль Вовк.....	34
Чи Знаєш Тих Птахів? - Старий Орел.....	36
РОЗГАДАЙТЕ? - Старий Орел.....	37
ПРИКАЗКИ.....	37
ЗА ВІРУ ХРИСТОВУ!	
Свято Маковея.....	39
Свято Спаса.....	39
Царі Небесний.....	39
Мученики Макавеї.....	40
Свято Здвиження.....	41
Рій "Будівничі Церков" у Таборі Бовачок - Л. Храплива.....	41
Молитва до Ангела Хоронителя.....	42
Отче Наш.....	42
Молитва Дитини.....	42
ВІСТІ ЗІ З. С. А.....	43
ВІСТІ З КАНАЛИ.....	45
РІЗНЕ	
Календар Іменин.....	46
Літо.....	46
Скільки Краси Ми не Побачили - Сестричка Уля.....	47
Серпень - Василь Шевчук.....	47
ОРЛЯЧА РОЗБАГА	
Чи Все Це Можливо Бклячити в Овні Схолини?.....	48
Знайдіть, Хто Розбив Вікно - А. Василенко.....	49
Скільки Буле? - Сергій Войтюк.....	49
Вода в Акваріумі - Микола Сигаївський.....	49
Модерне Закінчення Казки "Червона Шапочка".....	49
ПОРАДИ ЖУРНОЇ СОРОКИ.....	50